

Krizové řízení vybrané obce
Municipal Crisis Management

Bc. Klabačka Václav

Diplomová práce
2011

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Václav KLABAČKA**
Osobní číslo: **A09369**
Studijní program: **N 3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**

Téma práce: **Krizové řízení vybrané obce**

Zásady pro vypracování:

1. Popište problematiku krizového řízení obce.
2. Analyzujte současný stav krizového řízení vybrané obce.
3. Popište slabé a silné stránky současného stavu.
4. Navrhněte zlepšení současného stavu.
5. Formulujte závěr a prezentujte výsledky.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. Česká Republika. Zákon č. 239 a 240/2000Sb. O integrovaném záchranném systému a krizovém řízení a plánování. . In Sběrka zákonů, Česká republika. 2000.
2. HORÁK, R. Průvodce krizovým řízením pro veřejní správu.. Praha : Linde a.s., 2004. 408 s.
3. PROCHÁZKOVÁ, D., ŘÍHA, J. Krizové řízení; Praha: GŘ HZS ČR, 2004; ISBN 80-86640-30-2.
4. ČÍRTKOVÁ, J. Bezpečnost pro firmu, úřad, občana.. Praha : Public history, 2001. 400 s. ISBN 8086445046.
5. LAUCKÝ, Vladimír. Speciální bezpečnostní technologie. 1. vyd. Zlín : Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2009. 223 s. ISBN 978-80-7318-762-0.

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Erik Král

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání diplomové práce:

25. února 2011

Termín odevzdání diplomové práce:

27. května 2011

Ve Zlíně dne 25. února 2011

prof. Ing. Vladimír Vašek, CSc.

děkan

doc. RNDr. Mojmír Křesálek, CSc.

ředitel ústavu

ABSTRAKT

V průběhu našeho života jsme často svědky událostí, kterým říkáme mimořádné. Přicházejí často neočekávaně a můžou ohrozit naše životy a zdraví. Způsobují velké škody na majetku a životním prostředí. Příčinou vzniku je často škodlivé působení sil a jevů, jenž jsou vyvolané činností člověka, přírodními vlivy nebo jejich kombinací. Mezi takové události patří např. orkán, povodeň, ekologická havárie s únikem nebezpečných látek, velká dopravní nehoda, rozsáhlý požár, ale i teroristický čin.

Po seznámení se s níže uvedenými informacemi tak bude poskytnut hlubší pohled na danou problematiku a pro obec, ve které žiji, může práce posloužit jako podkladový manuál v případě výskytu, prevence a odstranění následků při vzniku mimořádné situace jakou je povodeň

Klíčová slova: krize , situace , událost , povodeň, plán

ABSTRACT

Throughout our lives we often witness events that we call extraordinary. Often they come unexpectedly and can endanger our lives and health. They cause great damage to property and the environment. The cause of these damaging incidences are usually caused by human activity, natural causes or a combination of both. Such events include hurricanes, floods, environmental accidents with the release of hazardous substances, major accidents, large fires and also terrorist acts.

After familiarizing myself with the following information i now have a deeper insight into the issues of the community in which I live and work, which can serve as a background guide for the occurrence, prevention and elimination of consequences in case of emergency situations such as floods.

Keywords: crisis, a situation, event, flood, Plan

Poděkování

Tímto chci poděkovat všem, kteří mi byli nápomocni při tvorbě této diplomové práce. Poděkování patří především mému vedoucímu, panu Ing. et Ing. Eriku Královi a konzultantu panu Ing. Martinu Hromadovi, za odbornou pomoc v rozsahu zadaného tématu diplomové práce v oblasti krizového řízení vybrané obce.

Poděkování patří také starostce obce paní Editě Hrbáčkové za umožnění vytvoření této diplomové práce. Její pomoc, poznatky i poskytnuté materiály, kterých jsem mohl využít pro novelizaci a aktualizaci a panu Ing. Jiřímu Kochovi v oblasti krizového řízení.

Opomenout nelze ani celý kolektiv UTB – Zlín – Fakulty aplikované informatiky a fakulty logistiky a krizového řízení UTB, který mi poskytl informace a odbornou pomoc.

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

.....
podpis diplomanta

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 BEZPEČNOSTNÍ PROSTŘEDÍ ČR	12
1.1 BEZPEČNOSTNÍ STRATEGIE	12
1.1.1 Bezpečnostní strategie jako součást bezpečnostní politiky ČR	13
1.1.2 Bezpečnostní politika v oblasti veřejné informovanosti	14
2 PRVKY BEZPEČNOSTNÍHO SYSTÉMU ČESKÉ REPUBLIKY NA ÚROVNI KRAJŮ A OBCÍ	16
2.1 KRAJE, OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ A OBEC.....	16
2.1.1 Kraj.....	16
2.1.2 Obec a její orgány	16
2.1.3 Starosta.....	17
2.1.4 Obecní rada	17
2.1.5 Obecní úřad	17
3 LEGISLATIVA	19
3.1 KRIZOVÝ ZÁKON	19
3.2 PRÁVA A POVINNOSTI OBCE Z POHLEDU KRIZOVÉHO ZÁKONA.....	19
3.3 ZÁKON O INTEGROVANÉM ZÁCHRANNÉM SYSTÉMU	21
3.4 PRÁVA A POVINNOSTI OBCE V KONTEXTU SE ZÁKONEM I IZS	21
3.5 ZÁKLADNÍ POJMY	22
3.5.1 Krize	22
3.5.2 Mimořádná událost.....	22
3.5.3 Krizová situace.....	22
3.5.4 Mimořádná událost vs. krizová situace	23
3.5.5 NOUZOVÝ STAV.....	24
3.5.6 STAV NEBEZPEČÍ:.....	24
3.5.7 STAV OHROŽENÍ STÁTU:.....	24
3.5.8 VÁLEČNÝ STAV:	24
3.6 KRIZOVÉ ŘÍZENÍ	26
3.6.1 Fáze krizového řízení	26
4 ÚLOHY A VÝZNAM ORGÁNU OBCE V PROCESU KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ OBCE	28
4.1 OBEC V KRIZOVÉ SITUACI.....	29
4.1.1 Obecní úřad:	29
4.1.2 Starosta:	29
5 POVODŇOVÝ PLÁN ČESKÉ REPUBLIKY	31
5.1 POVODŇOVÁ CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ ČR.....	31
5.1.1 Povodně vyskytující se v našich podmínkách lze rozdělit:.....	32
5.2 OPATŘENÍ K OCHRANĚ PŘED POVODŇEMI.....	32
5.3 POVODŇOVÉ PLÁNY	33
5.4 STUPNĚ POVODŇOVÉ AKTIVITY	34
II PRAKTICKÁ ČÁST	36
6 OBEC SAZOVICE	37

6.1	CHARAKTERISTIKA ZÁJMOVÉHO ÚZEMÍ.....	37
6.1.1	Historie.....	37
6.1.2	Charakteristika zájmového území.....	38
6.1.3	Povodňový orgán obce Sazovice :	39
6.1.4	Povodňový orgán obce v rámci zabezpečování opatření k ochraně před povodněmi:.....	39
6.1.5	Důležitá spojení.....	41
6.1.6	Hlídková služba obce Sazovice:.....	41
6.1.7	Hlásná služba: Hrbáčková Edita - starostka.....	41
6.1.8	Povodňové prohlídky :	42
6.1.9	Po analýze aktuálního prostředí a v součinnosti s orgány obce byl specifikován a optimalizován proces fyzické prohlídky povodňové oblasti v obci Sazovice. Následně na to byly vytypovány tyto místa:	42
6.1.10	Rozhodující vodočet hlásné služby : Racková v řkm 3,925 - mostek před č. p. 199	46
6.1.11	Optimalizace stupňů povodňové aktivity a optimalizace činnosti odpovědných orgánů	47
6.1.12	Správce toku:.....	51
6.1.13	Způsob vyžádání pomoci :	51
6.1.14	Organizace dopravy :	52
6.1.15	Dokumentace a vyhodnocení povodní :.....	52
6.1.16	Evakuační plán :	53
6.1.17	Materiální vybavení	54
6.2	NÁHRADNÍ SPOJENÍ:	55
6.3	NÁHRADNÍ ZDROJ VODY:.....	56
7	NÁVRH PROTIEROZNÍ A PROTIPOVODŇOVÉ OCHRANY V K.Ú. SAZOVICE	57
	ZÁVĚR	59
	ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ.....	60
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	61
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	63
	SEZNAM OBRÁZKŮ	64
	SEZNAM TABULEK.....	65
	SEZNAM PŘÍLOH.....	66
	NÁVRH OPATŘENÍ KOMPLEXNÍ OCHRANY A ORGANIZACE POVODÍ.....	68

ÚVOD

Lidé od nepaměti musí čelit různým nepříznivým vlivům. Na mnoha faktorech lze ukázat, že díky těmto nepříznivým vlivům se lidstvo vyvíjelo a pro svou další existenci proto muselo podnikat patřičná opatření k zmírnění nežádoucích vlivům.

Život společnosti nás staví před určité problémy, překážky, které se musíme naučit překonávat a řešit je. Řešit je tak, aby si společnost (stát, organizace, obec atd.) uměla poradit s překážkami, kterým se obecně říká riziko. Nesmíme dopustit, aby se systém vyvíjel k záhubě, likvidaci, katastrofě.

Riziko jako takové můžeme chápat jako možnost vzniku události (jevu), jenž se liší od předpokládaného či žádaného cíle, s určitou pravděpodobností. Riziko v sobě skrývá náboj potencionálního (skrytého) nebezpečí nepříznivého vývoje.

Vývoj rizika je srovnatelný jako vývoj nejistoty, jenž by za určitých podmínek, mohla vést ke vzniku mimořádného stavu, který dalším růstem může přerůst až do stavu krize.

Současná doba vnáší do chápání nepříznivých vlivů nový pohled. Vyžaduje, aby se k rizikům přistupovalo uceleně a cílevědomě, nikoli pouze tzv. metodou učení se z pokusů a omylů

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 BEZPEČNOSTNÍ PROSTŘEDÍ ČR

S mimořádnými událostmi, které ohrožují životy a zdraví lidí, jejich majetek nebo životní prostředí, se lidstvo střetává po celou dobu dosavadní existence. Lidská společnost se snaží následkům mimořádných událostí zabránit, případně je alespoň eliminovat na přijatelnou míru. Rostoucí výskyt mimořádných událostí a růst jejich následků zvyšují riziko vzniku krizových situací, pro jejichž zdárné řešení je nutná především dobrá koordinace všech složek, které se podílejí na záchranných a likvidačních pracích. Na tomto principu byl vytvořen nejen záchranný integrovaný systém, ale i systém krizového řízení České republiky.

Na krizové řízení nelze pohlížet jako na činnost, která je aktuální čas od času, kdy zrovna dojde ke vzniku nějaké mimořádné události. Pro zajištění kvalitního a dobře fungujícího bezpečnostního systému správného území je nutno pojmut krizové řízení jako součást každodenní práce nejen pracovníků oddělení krizového řízení, ale také všech zaměstnanců příslušného úřadu.

1.1 bezpečnostní strategie

Důvodem proč začínám bezpečnostní strategií ČR je, že jde o základní koncepční dokument, který definuje bezpečnostní hrozby a způsoby a prostředky, jak těmto hrozbám čelit. Bezpečnost sama o sobě je hodnotou (podobně jako svoboda a rovnost). Pojem bezpečnost vyjadřuje stav klidu, neboli normální, běžné fungování společnosti v rámci jejich vnitřních a vnějších stavů. Ve spojení se státem představuje zajištění bezpečnosti jednu ze základních funkcí státu (právo na sebezáchovu – zajištění existence).

Moderní def:

- Stav, kdy jsou na nejnižší možnou úroveň eliminovány hrozby pro referenční objekt a jeho zájmy. Tento objekt je k eliminaci stávajících i potenciálních hrozeb efektivně vybaven a připraven [7]

bezpečnost lze vnímat z různých hledisek a témata jsou :

Bezpečnost vnitřní

Stav, kdy jsou na nejnižší možnou míru eliminovány hrozby ohrožující stát a jeho zájmy zevnitř a kdy je tento stát k eliminaci stávajících i potenciálních vnitřních hrozeb efektivně vybaven a k ní ochoten. Je to rovněž souhrn vnitřních bezpečnostních podmínek a legislativních norem a opatření, kterými stát zajišťuje demokracii, ekonomickou prosperitu a bezpečnost občanů, a jimiž stanoví a prosazuje normy morálky a společenského vědomí.

Bezpečnost vnější:

Stav, kdy jsou na nejnižší možnou míru eliminovány hrozby ohrožující stát a jeho zájmy zvnějšku a kdy je tento stát k eliminaci existujících i potenciálních vnějších hrozeb efektivně vybaven a ochoten. Hrozby mohou být vojenské nebo ekonomické povahy, mohou mít charakter migrační vlny apod. Je to také souhrn mezinárodněpolitických,

ekonomických a vojenských vztahů státu s okolními státy a koalicemi, jejichž prostřednictvím prosazuje své státní zájmy. [8]

1.1.1 Bezpečnostní strategie jako součást bezpečnostní politiky ČR

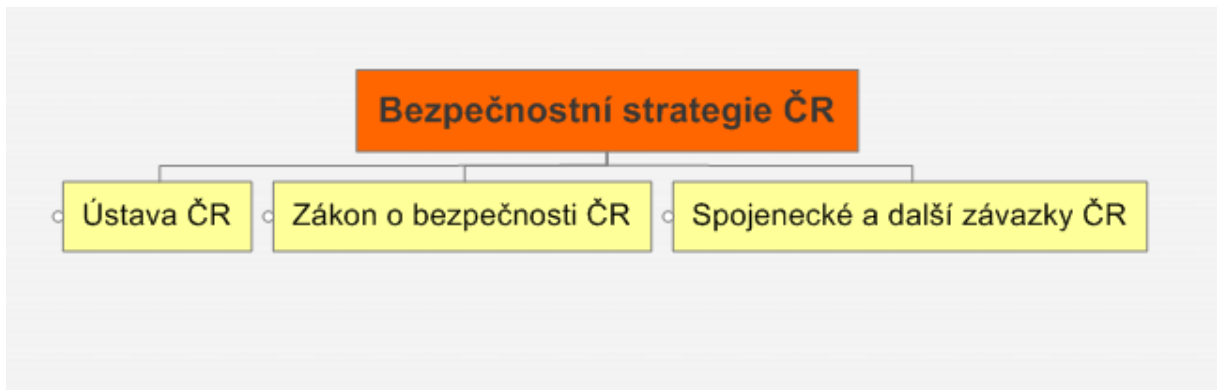
Bezpečnostní strategie České republiky (ČR) je základním dokumentem bezpečnostní politiky ČR. Na tento dokument navazují dílčí strategie a koncepce – ke klíčovým patří např. Vojenská strategie ČR či Koncepce zahraniční politiky ČR v příslušných částech.

Bezpečnostní strategie ČR (Bezpečnostní strategie) je vládní dokument zpracovaný ve spolupráci s Kanceláří prezidenta republiky a Parlamentem ČR na principu nadstranickosti. Na tvorbě dokumentu se rovněž podílela bezpečnostní komunita ČR zahrnující zástupce státní i nestátní sféry. [9]

Základní rámec pro formulaci a realizaci Bezpečnostní strategie ČR je dán Ústavou ČR, ústavním zákonem č. 110/1998 Sb. o bezpečnosti ČR v platném znění a dalšími navazujícími zákony. Jeho nedílnou součástí jsou také spojenecké a další mezinárodní závazky vycházející z členství ČR v Organizaci Severoatlantické smlouvy (NATO), Evropské unii (EU), Organizaci spojených národů (OSN) a Organizaci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE). [9]

Bezpečnostní strategie ČR definuje v pěti kapitolách základní hodnoty, zájmy, postoje a ambice ČR při zajišťování své bezpečnosti:

- V kapitole „Východiska bezpečnostní politiky ČR“ jsou zformulovány principy, na nichž je bezpečnostní politika ČR založena.
- V kapitole „Bezpečnostní zájmy ČR“ jsou definovány životní, strategické a další významné zájmy ČR.
- V kapitole „Bezpečnostní prostředí“ jsou identifikovány trendy, hrozby a z nich plynoucí rizika, jež formují prostředí, v němž ČR ochraňuje a prosazuje své zájmy.
- Ve stěžejní kapitole „Strategie prosazování bezpečnostních zájmů ČR“ jsou vymezeny přístupy k ochraně zájmů ČR v oblastech zahraniční, obranné a hospodářské politiky a v oblasti politiky vnitřní bezpečnosti a veřejné informovanosti.
- V kapitole „Bezpečnostní systém ČR“ jsou definovány prvky bezpečnostního systému ČR, jejich struktura, a vymezeny povinnosti, kompetence a odpovědnosti jednotlivých součástí systému. [9]

Obrázek č. 1: Základní rámec Bezpečnostní strategie ČR definuje základní hodnoty, zájmy, postoje a ambice ČR při zajišťování své bezpečnosti

Obrázek č. 2: Definuje základní hodnoty, zájmy, postoje a ambice ČR při zajišťování své bezpečnosti

1.1.2 Bezpečnostní politika v oblasti veřejné informovanosti

Vláda si je vědoma potřeby aktivně informovat veřejnost o bezpečnosti a vývoji v bezpečnostním prostředí a o opatřeních, které vláda a další orgány a instituce v této oblasti podnikají za účelem zajištění bezpečnosti občanů a celé ČR. Tato potřeba vychází z přesvědčení, že zvyšování veřejné informovanosti a vzájemné komunikace povede k lepšímu pochopení bezpečnostní problematiky ze strany veřejnosti a ke zlepšení zpětné

vazby, ale i k aktivnější účasti občanů při prevenci a řešení dílčích bezpečnostních problémů.

Prvky zákonodárné, výkonné a soudní moci a územní samosprávy, které mají odpovědnost za zajišťování bezpečnosti ČR, musejí cíleně a systematicky informovat veřejnost a spolupracovat s ní. Každý občan musí mít dostatek informací k vytvoření vlastního odpovědného postoje.

Je žádoucí, aby veřejnost byla průběžně informována o názorech a motivacích, které vedou zákonodárné orgány a představitele výkonné moci a samosprávy k opatřením nutným pro zajištění bezpečnosti ČR. To vyžaduje, aby veřejnost byla systematicky a v předstihu informována o hrozbách a rizicích z nich vyplývajících, ale i o přijímaných opatřeních a důsledcích z toho plynoucích. [10]

2 PRVKY BEZPEČNOSTNÍHO SYSTÉMU ČESKÉ REPUBLIKY NA ÚROVNI KRAJŮ A OBCÍ

Bezpečnostní systém je tvořen prvky disponujícími příslušnými kompetencemi stanovenými platnými zákony. Tyto prvky jsou centrálně řízeny a koordinovány, případně na jednotlivých úrovních působí i samostatně v rozsahu své působnosti. Musejí adekvátně a operativně reagovat na vzniklou krizovou situaci a být schopny koncepčně a dlouhodobě reagovat na měnící se bezpečnostní prostředí. Připravenost jednotlivých prvků bezpečnostního systému se ověřuje především cvičeními.

2.1 Kraje, Obce s rozšířenou působností a obec

Zřizují jako koordinační orgány pro přípravu na krizové situace Bezpečnostní rady a k řešení krizových situací zřizují Krizové štáby

Bezpečnostní systém je tvořen příslušnými prvky zákonodárné, výkonné a soudní moci, územní samosprávy, ale i právníckými a fyzickými osobami, které mají odpovědnost za zajištění bezpečnosti ČR. Na úrovni krajů a určených obcí působí jako koordinační orgány pro přípravu na krizové situace bezpečnostní rady krajů a bezpečnostní rady obcí. Pracovním orgánem hejtmána nebo starosty k řešení krizových situací jsou u krajů krizové štáby krajů a u obcí krizové štáby obcí. Pro přípravu na povodně a jejich řešení je vytvořena struktura povodňových orgánů obcí a povodí, která je zastřešena Ústřední povodňovou komisí, v gesci ministra životního prostředí. Tyto orgány řídí, kontrolují, koordinují a v případě potřeby ukládají úkoly v celém rozsahu řízení ochrany před povodněmi. [1]

2.1.1 Kraj

Kraj, prostřednictvím Hasičského záchranného sboru kraje, který je zřízen podle zvláštního zákona, plní úkoly při přípravě na krizové situace, které nesouvisejí s vnitřní bezpečností a veřejným pořádkem a s jejich řešením. Organizuje součinnost mezi správními úřady a obcemi v kraji, zabezpečuje zpracování krizového plánu kraje, který schvaluje hejtmán a plní při řešení krizových situací úkoly stanovené vládou, ministerstvy a jinými správními úřady. [2]

2.1.2 Obec a její orgány

Orgány obce zajišťují připravenost obce na řešení krizových situací. Tato problematika bude podrobněji popsána v legislativě v zákoně 240/2000 Sb. Orgány obce tvoří: Obecní úřad, Obec určená podle § 15 odst. 4/a), Starosta obce. Konkrétním právům a povinnostem, které tyto subjekty mají, se budeme věnovat dále. [2]

2.1.3 Starosta

Starosta obce odpovídá za připravenost obce k řešení krizových situací, za údržbu a provoz informačních a komunikačních prostředků a pomůcek krizového řízení určených Ministerstvem vnitra.

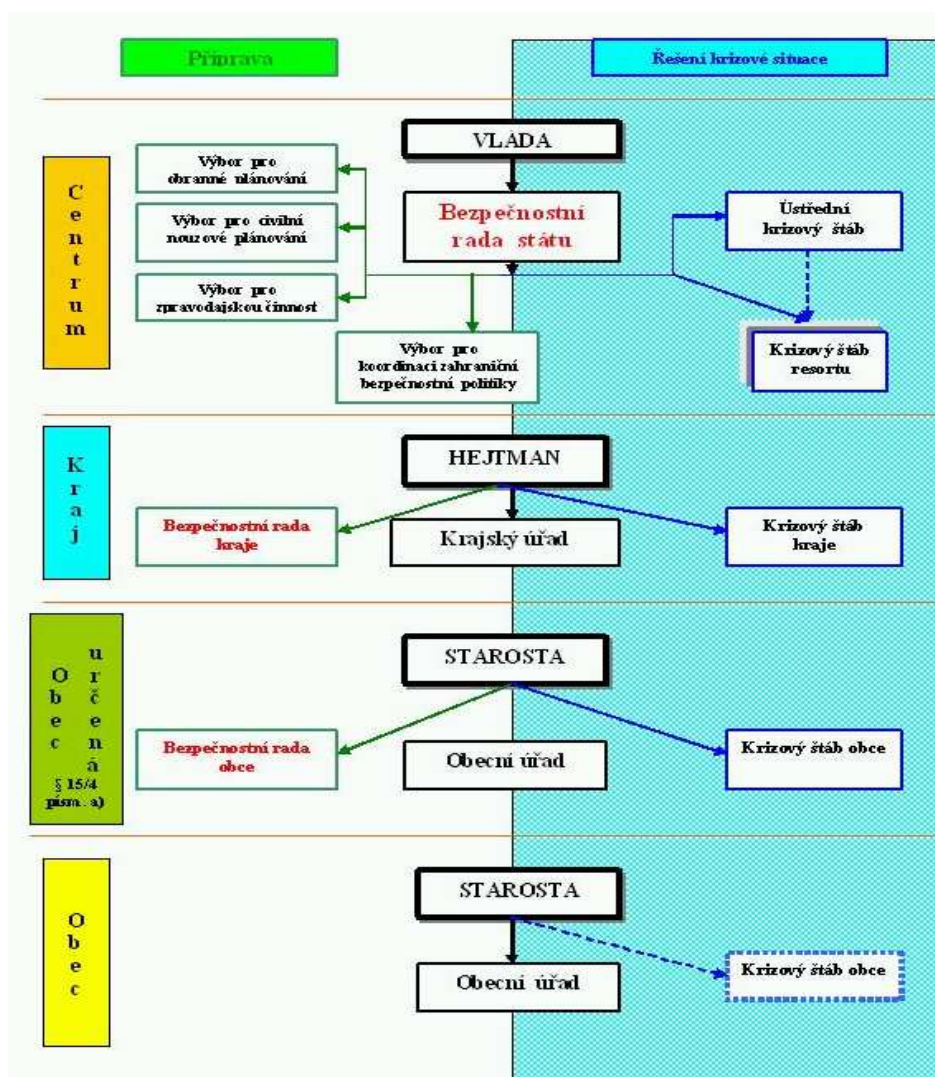
V době krizového stavu starosta obce zabezpečuje varování osob nacházejících se na území obce před hrozícím nebezpečím, nařizuje a organizuje evakuaci osob z ohroženého území obce, organizuje činnost obce v podmínkách nouzového přežití obyvatel obce, je oprávněn požádat právnické a fyzické osoby o poskytnutí dobrovolné pomoci, plní úkoly a opatření uvedené v krizovém plánu kraje, zajišťuje organizaci dalších nezbytných opatření a k řešení krizových situací může zřídit krizový štáb obce jako svůj pracovní orgán.

2.1.4 Obecní rada

Při vyhlášení nouzového stavu nebo stavu nebezpečí je obecní rada povinna zajistit provedení krizových opatření v podmínkách obce. Je-li k tomuto účelu nutné, vydá nařízení obce. (§ 11 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení))

2.1.5 Obecní úřad

Obecní úřad organizuje přípravu obce na krizové situace, rozpracovává úkoly krizového plánu kraje, pokud jde o obec určenou podle § 15 odst. 4 písm. a) zákona č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon); v tomto případě starosta zřizuje bezpečnostní radu obce (§ 24) a jako svůj pracovní orgán k řešení krizových situací krizový štáb obce, poskytuje hasičskému záchrannému sboru kraje podklady a informace potřebné ke zpracování krizového plánu kraje, shromažďuje údaje o počtu a totožnosti osob, které v době krizového stavu přechodně změnily pobyt a nachází se na správním území obce, a předává tyto údaje krajskému úřadu a do ústřední evidence o přechodných změnách pobytu osob, podílí se na zajištění veřejného pořádku, plní další úkoly stanovené krajským úřadem při přípravě na krizové situace a jejich řešení a seznamuje právnické a fyzické osoby s charakterem možného ohrožení, s připravenými krizovými opatřeními a se způsobem jejich provedení. [10]

Obrázek č. 3: Orgány KŘ

3 LEGISLATIVA

Za krizových situací je kladen podstatný důraz na činnost výkonných složek státu, která je upravena Ústavou, ústavními zákony, zákony a podzákonnými předpisy. Na tomto základě jsou orgány zmocněny k užití mimořádných opatření při řešení dané situace. [3]

Legislativa na počátku devadesátých let 20. století byla pro oblast krizového řízení naprosto nedostačující. Impuls ke změně přinesly až povodně v roce 1997, kdy se vytvořil právní rámec pro zákon o krizovém řízení a integrovaném záchranném systému, tzv. balíček krizových zákonů. Stěžejním právním předpisem se stal Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky. [3]

Zmíněná legislativa významným způsobem také upravuje postavení obce v krizovém řízení, a proto se jí budu věnovat podrobněji.

3.1 Krizový zákon

Zákon č. 240/2000 Sb. (aktuální novela zákon č. 430/2010 Sb.) tzv. krizových zákon upravujících problematiku krizových stavů. Tímto zákonem lze omezit práva a svobodu občanů po nezbytně dlouhou dobu a v nezbytném rozsahu. Upravuje i působnost a pravomoc státních orgánů, orgánů územních samosprávných celků a práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na krizové situace. [2]

Zákon řeší i poskytnutí finanční pomoci v souvislosti s náhradou škody vzniklé krizovým opatřením, újmu na zdraví, odškodňování pracovních úrazů nebo omezení vlastnického práva podle zvláštních předpisů.

Zajímavým ustanovením zákona je možnost poskytnout státní podporu fyzickým osobám a obcím, které se v důsledku krizové situace ocitly v mimořádně obtížné situaci.[11]

3.2 Práva a povinnosti obce z pohledu krizového zákona

V naší obci se řídíme § 21 zákona č. 240/2000 Sb. který pojednává:

1. Starosta obce zajišťuje připravenost obce na řešení krizových situací; ostatní orgány obce se na této připravenosti podílejí.
2. Starosta obce dále
 - a) za účelem přípravy na krizové situace a jejich řešení může zřídit krizový štáb obce jako svůj pracovní orgán,
 - b) zajišťuje za krizové situace provedení stanovených krizových opatření v podmínkách správního obvodu obce; správní úřady se sídlem na území obce, právnické osoby a podnikající fyzické osoby jsou povinny stanovená krizová opatření splnit,

- c) plní úkoly stanovené starostou obce s rozšířenou působností a orgány krizového řízení při přípravě na krizové situace a při jejich řešení a úkoly a opatření uvedené v krizovém plánu obce s rozšířenou působností,
 - d) odpovídá za využívání informačních a komunikačních prostředků a pomůcek krizového řízení určených Ministerstvem vnitra.
3. V době krizového stavu starosta obce
- a) zabezpečuje varování a informování osob nacházejících se na území obce před hrozícím nebezpečím a vyrozumění orgánů krizového řízení, pokud tak již neučinil hasičský záchranný sbor kraje,
 - b) nařizuje a organizuje evakuaci osob z ohroženého území obce,
 - c) organizuje činnost obce v podmínkách nouzového přežití obyvatelstva,
 - d) zajišťuje organizaci dalších opatření nezbytných pro řešení krizové situace.
4. Pokud starosta obce neplní v době krizového stavu úkoly stanovené tímto zákonem, může hejtman převést jejich výkon na předem stanovenou dobu na zmocněnce, kterého za tím účelem jmenuje. O této skutečnosti hejtman neprodleně informuje obec a ministra vnitra, který může rozhodnutí hejtmána zrušit. [12]

A druhý paragraf stejného zákona týkající se postavení obce je § 21a

1. Obecní úřad dále za účelem zajištění připravenosti obce na řešení krizových situací
- a) organizuje přípravu obce na krizové situace,
 - b) poskytuje obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností podklady a informace potřebné ke zpracování krizového plánu obce s rozšířenou působností,
 - c) vede evidenci údajů o přechodných změnách pobytu osob (§ 39d), pro kterou shromažďuje údaje, a předává údaje v ní vedené obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, v jehož správním obvodu se nachází,
 - d) vede evidenci údajů o přechodných změnách pobytu osob za stavu nebezpečí (§ 39e), pro kterou shromažďuje údaje, a předává údaje v ní vedené obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, v jehož správním obvodu se nachází,
 - e) se podílí na zajištění veřejného pořádku,
 - f) plní úkoly stanovené krizovým plánem obce s rozšířenou působností při přípravě na krizové situace a jejich řešení.
2. Obecní úřad seznamuje právnické a fyzické osoby způsobem v místě obvyklým s charakterem možného ohrožení, s připravenými krizovými opatřeními a se způsobem jejich provedení. [12]

Dne 30. 12. 2010 byl v částce 149/2010 Sb. zveřejněn zákon č. 430/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů. Předpis mění 240/2000 Sb. Datum účinnosti je od 1. ledna 2011. [13] .

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 127/2005 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 267/2006 Sb., zákona č. 110/2007 Sb., zákona č. 306/2008 Sb. a zákona č. 153/2010 Sb., se mění takto: [4]

3.3 Zákon o integrovaném záchranném systému

Dalším významným zákonem je zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. Tento zákon vymezuje integrovaný záchranný systém, stanoví složky integrovaného záchranného systému a jejich působnost, pokud tak nestanoví zvláštní právní předpis, působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu. [14]

Činnost správních orgánů a obcí, právnických a podnikajících fyzických osob v IZS lze vysledovat ve všech etapách resp. všech základních druzích činnosti IZS a jeho složek. Tyto základní druhy činností je možno vymezit jako

- preventivní práce,
- záchranné práce,
- likvidační práce,
- havárie,
- obnovovací (asanační) práce. [2]

3.4 Práva a povinnosti obce v kontextu se zákonem i IZS

Paragrafy vztahující se k naší obci jsou:

§ 15

1. Orgány obce zajišťují připravenost obce na mimořádné události a podílejí se na provádění záchranných a likvidačních prací a na ochraně obyvatelstva.
2. Obecní úřad při výkonu státní správy za účelem uvedeným v odstavci 1
 - a) organizuje přípravu obce na mimořádné události,
 - b) podílí se na provádění záchranných a likvidačních prací s integrovaným záchranným systémem,
 - c) zajišťuje varování, evakuaci a ukrytí osob před hrozícím nebezpečím, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak,
 - d) hospodaří s materiálem civilní ochrany,
 - e) poskytuje hasičskému záchrannému sboru kraje podklady a informace potřebné ke zpracování havarijního plánu kraje nebo vnějšího havarijního plánu,
 - f) podílí se na zajištění nouzového přežití obyvatel obce,

- g) vede evidenci a provádí kontrolu staveb civilní ochrany nebo staveb dotčených požadavky civilní ochrany v obci.
3. K plnění úkolů uvedených v odstavci 2 je obec oprávněna zřizovat zařízení civilní ochrany. Při zřizování těchto zařízení a plnění úkolů ochrany obyvatel jsou orgány obce povinny postupovat podle tohoto zákona a zvláštního právního předpisu.³⁾
 4. Obecní úřad seznamuje právnické a fyzické osoby v obci s charakterem možného ohrožení, s připravenými záchrannými a likvidačními pracemi a ochranou obyvatelstva. Za tímto účelem organizuje jejich školení.
 5. Obecní úřad je dotčeným orgánem z hlediska ochrany obyvatelstva při rozhodování o umístování a povolování staveb, změnách staveb a změnách v užívání staveb, odstraňování staveb a při rozhodování o povolení a odstraňování terénních úprav a zařízení. [12]

§ 16

1. Starosta obce při provádění záchranných a likvidačních prací
2. a) zajišťuje varování osob nacházejících se na území obce před hrozícím nebezpečím,
3. b) organizuje v dohodě s velitelem zásahu nebo se starostou obce s rozšířenou působností evakuaci osob z ohroženého území obce,
4. c) organizuje činnost obce v podmínkách nouzového přežití obyvatel obce,
5. d) je oprávněn vyzvat právnické a fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci. [12]

3.5 Základní pojmy

Z rozboru zmiňovaných legislativních nástrojů vyplynuly následující terminologické pojmy, které jsou z pohledu KŘ obce podstatné a pro bližší specifikaci a upřesnění podstaty krizového řízení obce jsou v této kapitole popsány základní pojmy, které úzce souvisejí s tématem této diplomové práce.

3.5.1 Krize

Situace, v nichž je významným způsobem narušena rovnováha mezi základními charakteristikami systému na jedné straně a postojem okolního prostředí na straně druhé

3.5.2 Mimořádná událost

Je škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, ale také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací. Přichází obvykle neočekávaně.

3.5.3 Krizová situace

Podle výkladového slovníku krizového řízení se krizovou situací rozumí mimořádnou událost, při níž je vyhlášen stav nebezpečí nebo nouzový stav nebo stav

ohrožení státu. Dále zákon používá souhrnný pojem krizové stavy. Je mimořádná událost, při které je vyhlášen krizový stav. Krizová situace vzniká při bezprostředním (ve velkém rozsahu) ohrožení svrchovanosti a územní celistvosti státu, jeho demokratických základů, systému státní správy a samosprávy, životů a zdraví občanů, životního prostředí, majetku, veřejného pořádku nebo hospodářství apod., přičemž ohrožení nelze zabránit ani jeho následky odstranit obvyklou činností správních úřadů, orgánů územní samosprávy, ozbrojených sil, záchranných sborů, havarijních a jiných služeb.). Krizové stavy se vyhláší v případě vzniklých krizových situací. Současná legislativa zná čtyři krizové stavy

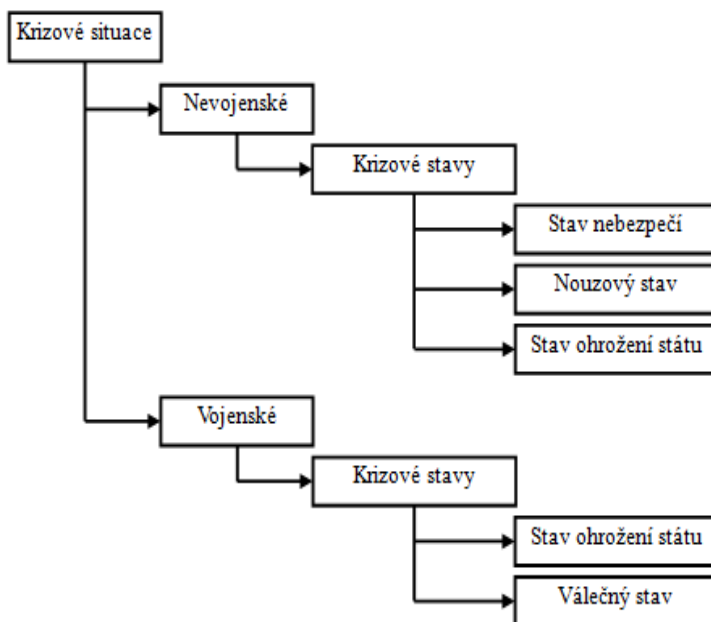
- NOUZOVÝ STAV
- STAV NEBEZPEČÍ
- STAV OHROŽENÍ STÁTU
- VÁLEČNÝ STAV

3.5.4 Mimořádná událost vs. krizová situace

Pojem mimořádná událost a krizová situace se často zaměňuje, proto jsou zde uvedeny rozdíly mezi těmito pojmy. Obecně lze říci, že mimořádnou událost lze řešit standardním způsobem. Krizová situace nastává tehdy, kdy standardní způsoby vyplývající z působnosti jednotlivých řešitelů již nepostačují a mimořádná událost přerůstá v krizovou situaci. V souvislosti s vyhlášením tzv. krizových stavů lze využít mimořádné prostředky k řešení krizové situace. Existuje tedy vzájemná podmíněnost mezi krizovou situací a krizovými stavy, spočívající v tom, že krizová situace nastává tehdy, kdy k řešení vzniklého ohrožení je nezbytné vyhlásit některý z krizových stavů. Vyhlášení krizového stavu je tedy podmíněno:

- VZNIKEM KRIZOVÉ SITUACE NEBO JEJÍ HROZBOU;
- VÝJIMEČNÝM ROZSAHEM VZNIKLÝCH NEBO MOŽNÝCH ŠKODLIVÝCH NÁSLEDKŮ;
- UŽITÍM KRIZOVÝCH OPATŘENÍ. [2]

Samotné krizové situace se mohou lišit podle charakteru mimořádné události (viz. tabulka č. 4). Mimořádná událost však může mít velmi různorodý charakter. Obecně lze říci, že může mít charakter globálního ohrožení (např. válka) nebo charakter ohrožení lokálního (např. přírodní pohroma, epidemie atd.). Na charakteru mimořádné události jsou závislé způsoby jejího řešení a použité druhy prostředků vedoucí k jejímu zvládnutí. [11]

Obrázek č. 4: Vztahy mezi krizovými stavy

3.5.5 NOUZOVÝ STAV

řešení krizové situace nevojenského charakteru (vyhlašován pro část nebo celé území státu),

3.5.6 STAV NEBEZPEČÍ:

řešení krizové situace nevojenského charakteru (vyhlašován jen v případě vnitřního nebezpečí, pro část území kraje či pro celý kraj),

3.5.7 STAV OHROŽENÍ STÁTU:

řešení krizové situace nevojenského i vojenského charakteru (vyhlašován pro část nebo celé území státu),

3.5.8 VÁLEČNÝ STAV:

řešení krizové situace vojenského charakteru (vyhlašován pro celé území státu).

Krizový stav Název	Norma - zákon	Vyhlašující orgán	Důvod	Území	Doba trvání
Válečný stav	ÚZ č. 1/1993 Sb., (Ústava ČR), čl. 43 ÚZ č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR, čl. 2	Parlament	je-li ČR napadena nebo je-li třeba plnit mezinárodní smluvní závazky o společné obraně proti napadení	celý stát	není omezeno
Stav ohrožení státu	ÚZ č. 110/1998 Sb., čl. 7	Parlament na návrh vlády	je-li bezprostředně ohrožena svrchovanost státu nebo územní celistvost státu anebo jeho demokratické základy	- celý stát - omezené území státu	není omezeno
Nouzový stav	ÚZ č. 110/1998 Sb., čl. 5 a 6	Vláda (předseda vlády)	v případě živelních pohrom, ekologických nebo průmyslových havárií, nehod nebo jiného nebezpečí, které ve značném rozsahu ohrožují životy, zdraví nebo majetkové hodnoty anebo vnitřní pořádek a bezpečnost	- celý stát - omezené území státu	nejdéle 30 dnů
Stav nebezpečí	zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění zákona č.320/2002 Sb.	Hejtman kraje, primátor hl.m. Prahy	Jsou-li v případě živelní pohromy, ekologické nebo průmyslové havárie, nehody nebo jiného nebezpečí ohroženy životy, zdraví, majetek, životní prostředí, pokud nedosahuje intenzita ohrožení značného rozsahu a není možné odvrátit ohrožení běžnou činností správních úřadů a složek IZS	- celý kraj - část kraje	nejvýše 30 dnů (prodloužení se souhlasem vlády)

Tabulka č. 1: Krizový stav (VÝUKOVÝ MATERIÁL: PŘEDMĚT MODELOVÁNÍ KRIZOVÝCH SITUACÍ)

3.6 Krizové řízení

Krizovým řízením se rozumí souhrn řídicích činností věcně příslušných orgánů zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik, plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností prováděných v souvislosti s řešením krizové situace. [2]

Podle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení o změně některých zákonů je koordinujícím orgánem v přípravě na krizové stavy ministerstvo vnitra. [15]

Krizové řízení je nedílnou součástí řízení státu, organizace či jiné instituce, které mají zájem na svém rozvoji. Jeho cílem je předcházet vzniku možných mimořádných událostí a krizových situací, zajistit všeobecnou přípravu na zvládnutí potenciálně možných krizových situací, zajistit zvládnutí těchto situací v rámci působnosti (orgán krizového řízení) a úkolů uložených vyššími orgány krizového řízení, nastartovat obnovu společenského života v postiženém území a další rozvoj. Aktuálně a v širších souvislostech je krizové řízení chápáno jako nástroj pro zajištění trvale udržitelného rozvoje společnosti, organizace, území a státu. [16]

3.6.1 Fáze krizového řízení

Z hlediska širokého pojetí krizového řízení nelze najít přesnou a jednotnou definici. Krizové řízení můžeme chápat jako strategické řízení, jehož prvotním cílem je zajistit trvale udržitelný rozvoj státu či organizace. [5]

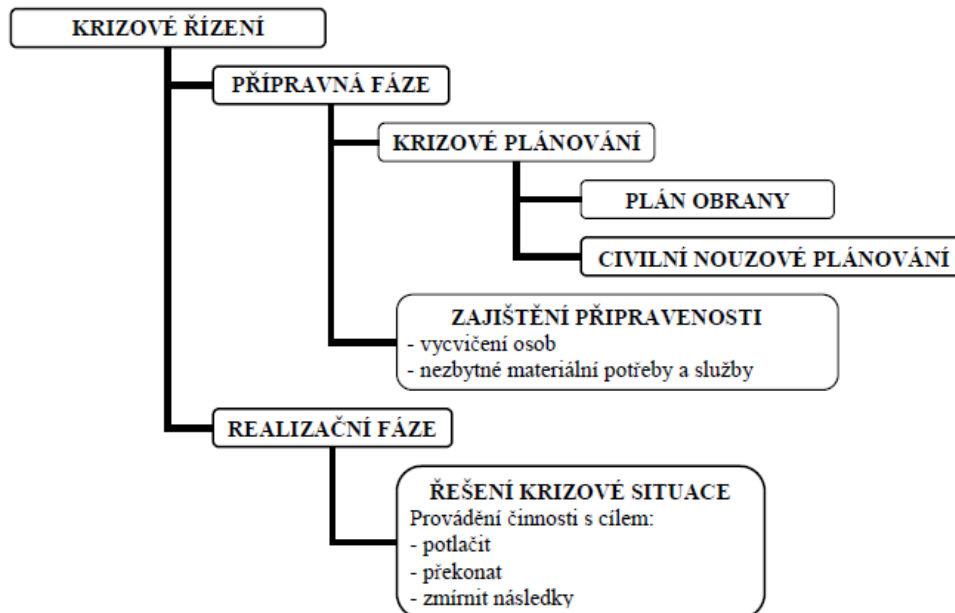
Základním cílem krizového řízení je:

- předcházet vzniku možných kritických situací,
- zajistit přípravu na zvládnutí eventuálních kritických situací,
- zabezpečit zvládnutí možných kritických situací v rámci působnosti orgánů krizového řízení a plnění úkolů a opatření uložených vyššími orgány krizového řízení,
- započít obnovu a další rozvoj.

Krizové řízení zajišťuje provádění čtyř základních kroků, tvořící *prevence, připravenost, odezva a obnova*, k odvrácení pohrom, zmírnění a zvládnutí dopadů pohrom tak, aby byl možný další rozvoj. Každá z těchto fází má svá specifika a jejich funkčnost musí být založena na kvalifikovaných datech a hodnoceních:

- *Prevence* je zaměřena na předcházení dopadů pohrom, či jejich zmírnění.
- *Připravenost* znamená zvážení relevantních pohrom. Tedy shromažďování informací a poznatků o možných pohromách, které se dále vyhodnocují, zpracovávání scénáře, provádění výcviku složek pro následné odezvy a vzdělání populace v dané oblasti.
- *Odezva* je zvládnutí dopadů pohrom s přiměřenými ztrátami a přiměřenými zdroji.
- *Obnova* zajišťuje návrat do stabilizovaného stavu a zaměřuje se na další rozvoj.

V některých pojetích je krizové řízení součástí řízení bezpečnosti, ale setkáme se i s užitím krizového řízení jen pro případ zvládnutí kritických situací vyvolaných pohromami a pro zvládnutí „běžných“ nouzových situací se používá termín nouzové řízení. [6]

Obrázek č. 5: Vztahy mezi krizovými stavy a situacemi

4 ÚLOHY A VÝZNAM ORGÁNU OBCE V PROCESU KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ OBCE

Vzhledem k danému tématu, kterým se blíže zabýváme, je bezpodmínečně nutno pojednat o legislativě a specifikaci postavení obce a orgánů obce v krizovém řízení.

Základní úkoly pro obce jsou dány v těchto zákonech (dále jen krizové zákony) :

- Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému (IZS). Tento zákon vymezuje IZS, stanoví složky IZS a jejich působnost, pokud tak nestanoví zvláštní právní předpis, působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, práva povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva před a po vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu.
- Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení (krizový zákon). Tento zákon stanoví působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků a práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na krizové situace, které nesouvisejí se zajišťováním obrany České republiky před vnějším napadením, a při jejich řešení.
- Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy. Zákon upravuje přípravu hospodářských opatření pro stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu a válečný stav a přijetí hospodářských opatření po vyhlášení krizových stavů. Zákon stanoví pravomoc vlády, správních úřadů při přípravě a přijetí hospodářských opatření pro krizové stavy. Stanoví též práva a povinnosti fyzických a právnických osob při přípravě a přijetí hospodářských opatření pro krizové stavy.
- Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky. Tento zákon stanovuje povinnosti státních orgánů, územních samosprávných celků a právnických a fyzických osob k zajišťování obrany České republiky (dále jen „obrana státu“) před vnějším napadením a odpovědnost za porušení těchto povinností.

V dalších souvisejících právních normách jsou rozvinuty jednotlivé úkoly. Některé odborné zákony (zákon č. 254/2001 Sb., o vodách -vodní zákon; zákon č. 353/1999 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky a podobně) ukládají další specifické úkoly, které souvisejí, nebo jsou shodné s úkoly dané v krizových zákonech.

Úkolem vedení obce je sjednotit požadavky a vytvořit takový systém krizového řízení a havarijního plánování (dále jen krizové řízení), který optimálně řeší zabezpečení obyvatel a přípravu obce na řešení mimořádných událostí a krizových situací

4.1 Obec v krizové situaci

Orgánem obce je zastupitelstvo obce a rada obce. Navenek obec reprezentuje starosta, který stojí v čele obecního úřadu. Starosta obce při provádění záchranných a likvidačních prací:

- a) zajišťuje varování osob nacházejících se na území obce před hrozícím nebezpečím
- b) organizuje v dohodě s velitelem zásahu nebo s přednostou okresního úřadu evakuaci osob z ohroženého území obce,
- c) organizuje činnost obce v podmínkách nouzového přežití obyvatel obce,
- d) je oprávněn vyzvat právnické a fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci

Zákon č. 240/2000 Sb. z. O krizovém řízení (krizový zákon)

4.1.1 Obecní úřad:

Obecní úřad má na starosti přípravu obce na krizové situace, zpracovává krizový plán, pokud se jedná o obec určenou okresním úřadem tak starosta zřizuje bezpečnostní radu obce. Poskytuje okresnímu úřadu podklady a informace potřebné ke zpracování krizového plánu okresu. Dále zpracovává a uchovává údaje o počtu a totožnosti osob, které se v době krizového stavu nacházeli na území obce. Náklady, které vynaloží obec na opatření proti krizovým situacím, jdou z rozpočtu obce a určitá část i od státu.

4.1.2 Starosta:

V době krizového stavu plní úkoly a opatření uvedené v krizovém plánu obce a krizovém plánu okresu, zajišťuje organizaci dalších nezbytných opatření. Varuje obyvatele na území obce o možném hrozícím nebezpečí. Je oprávněn požádat právnické a fyzické osoby a poskytnutí pomoci. Nařizuje a organizuje evakuaci osob z ohroženého území je-li potřeba.

Pokud starosta neplní ať už s jakéhokoliv důvodu v době krizového stavu úkoly stanovené zákonem, může přednosta zmocnit.

Pokud starosta neplní v době krizového stavu úkoly stanovené zákonem, může přednosta okresního úřadu převést jejich výkon na předem stanovenou dobu na zmocněnce, kterého za tím účelem jmenuje. O této skutečnosti přednosta okresního úřadu neprodleně informuje obec a ministra vnitra, který může rozhodnutí přednosta okresního úřadu zrušit.

Problematika krizového řízení, přípravy na mimořádné události a krizové situace, provádění záchranných a likvidačních prací apod. jsou složité činnosti, které jsou náročné zejména na odborné posuzování situací a včasné rozhodování o dalším postupu. Z tohoto důvodu krizový zákon (zákon č. 240/2000 Sb.) zřizuje bezpečnostní rady krajů, okresů a obcí, popřípadě i krizové štáby jako kompetentní orgány s odpovídající profesionální úrovní. Vytvoření systému bezpečnostních rad a krizových štábů na regionální úrovni je

analogické s vytvořením těchto orgánů na celostátní úrovni, kterými jsou Bezpečnostní rada státu (konstituovaná ústavním zákonem č. 110/1998 Sb.) a Ústřední krizový štáb.

K řešení krizových situací může starosta zřídit krizový štáb obce jako svůj pracovní orgány bezpečnostní rady obce je koordinačním orgánem pro přípravu na krizové situace. Předsedou bezpečnostní rady obce je starosta, který jmenuje členy bezpečnostní rady obce.

Bezpečnostní rada obce projednává o:

- a) zajištění připravenosti obce na krizové situace včetně návrhů konkrétních řešení této připravenosti,
- b) krizový plán obce,
- c) způsob zajištění varování osob na území obce,
- d) plán evakuace,
- e) vyhodnocení připravenosti složek integrovaného záchranného systému umístěných na území obce včetně návrhů na jejich posílení,
- f) způsob financování připravenosti obce na krizové situace a hrazení nákladů spojených s odstraňováním jejich následků,
- g) způsob a obsah seznámení právnických a fyzických osob s charakterem možného ohrožení na území obce, s připravenými krizovými opatřeními a se způsobem jejich provedení,
- h) způsob shromažďování nezbytných údajů o osobách, které v době krizového stavu přechodně změní pobyt, a
- i) závěrečnou zprávu o hodnocení krizové situace a přijatých opatřeních.

Bezpečnostní rada obce má nejvíce 8 členů a starosta jejími členy jmenuje vždy

- a) místo-starostu,
- b) tajemníka obecního úřadu, je-li tato funkce zřízena,
- c) vedoucího místně příslušného pracoviště Policie České republiky,
- d) vedoucího místně příslušného pracoviště hasičského záchranného sboru,
- e) velitele sboru dobrovolných hasičů obce, je-li tento sbor zřízen, a
- f) zaměstnance obecního úřadu, jehož zároveň jmenuje tajemníkem bezpečnostní rady obce. [17]

V souvislosti s krizovými situacemi jsme se dotkli též problematiky tzv. krizového plánování, a to v souvislosti s tzv. bezpečností radou obce. Další povinnosti plynou v oblasti krizového plánování pro orgány obcí ze zákona č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému. Právní úprava tedy snad vytvořila podmínky pro úspěšné řešení mimořádných situací velkého rozsahu, tak jak je tomu běžné v západní Evropě. [17]

Závěrem:

Krizové řízení a havarijní plánování by se mělo totiž stát součástí všech řídicích systémů obcí a městech. Přímá zodpovědnost orgánů obce daná legislativou za zajištění připravenosti obce na mimořádnou událost a krizovou situaci, klade nemalé nároky na volené orgány obce a obecní úřady

5 POVODŇOVÝ PLÁN ČESKÉ REPUBLIKY

Důvod proč se budu zabývat protipovodňovou ochranou, vychází s našeho zaměření. V praktické části se pak budu tímto problémem zabývat.

Povodňový plán České republiky je základním dokumentem pro ústřední řízení povodňové ochrany v České republice. Je tvořen podrobnými činnostmi a podrobným rozdělením úkolů a činností při zvládnutí povodněmi v cele ČR. Povodňový plán zpracovává Ministerstvem životního prostředí a je každým rokem podroben přezkoumáním. Výsledky, které dostaneme, slouží pro upravení popřípadě doplnění. Přezkoumání a úprava Povodňového plánu ČR se provádí také po vyhodnocení velké povodně, dále při změně uspořádání orgánů veřejné správy, změně legislativních předpisů nebo jiných okolnostech vyžadujících jeho změnu.

Povodňový plán ČR je hlavním dokumentem při rozhodování Ústřední povodňové komise (dále jen ÚPK) “velká voda” ohrožuje větší územní celky, kdy nestačí síly a prostředky pro zvládnutí dané situace příslušného kraje. Povodňový plán ČR je tvořen textovou částí a v přílohách částí operativní a částí grafickou. Přílohové části obsahují především zákony, vyhlášky, metodické pokyny, normy a také seznam členů ÚPK a Pracovního štábu ÚPK

Povodňový plán ČR je distribuován:

- členům ÚPK
- členům Pracovního štábu ÚPK
- hejtmanům a předsedům povodňových komisí krajů
- Českému hydrometeorologickému ústavu - předpovědní povodňové službě
- státním podnikům Povodí Vltavy, Povodí Ohře, Povodí Labe, Povodí Moravy a Povodí Odry
- a na vědomí též Úřadu vlády ČR

5.1 Povodňová charakteristika území ČR

Česká republika má hustou hydrografickou síť o délce cca 85 tis. km. Nachází se v oblasti mírného klimatického pásma s pravidelným sezónním cyklem teplot a srážek. Počty srážek v průběhu celého roku jsou dány především podnebím, ve kterém se území ČR nachází. Největší úhrn srážek podle měsíce připadají na květen až srpen naopak nejmenší počet srážek je února a března. V letních obdobích se vyskytují krátkodobé extrémní srážky bouřkového charakteru, které ale zasahují poměrně malé území. Obecně lze říct, že ze zvětšující se nadmořskou výškou počet srážek roste.

5.1.1 Povodně vyskytující se v našich podmínkách lze rozdělit:

- a) přirozené - v zimním a jarním období je to způsobeno především táním sněhové pokrývky, popřípadě v kombinaci s dešťovými srážkami. V jarním období jsou povodně způsobené především krátkodobými srážkami velké intenzity
- b) Zvláštní – tady patří povodně, které jsou vytvořeny tzv. uměle, tj. situacemi, které mohou nastat při stavbě nebo provozu vodohospodářských děl, nebo při nouzovém řešení kritických situací z hlediska bezpečnosti vodohospodářských děl. Tyto případy bývají často spojeny s výskytem přirozené povodně v daném území. Jde většinou o zemní hráze malých nádrží a rybníků, jejichž výpustné a přelivné objekty nejsou dostatečně kapacitní pro bezpečné převedení přítoku do nádrže. Činnost v průběhu zvláštní povodně se řídí příslušnými plány ochrany území pod vodním dílem před zvláštní povodní, dle zvláštního metodického pokynu MŽP. [18]

5.2 Opatření k ochraně před povodněmi

Opatřeními k ochraně před povodněmi jsou preventivní a přípravná opatření, prováděná mimo povodeň a operativní opatření prováděná v době povodně. Do těchto opatření není zahrnuta investiční výstavba, údržba a opravy ostatních zařízení sloužících ochraně před povodněmi, kterými jsou např. úpravy a zkapacitnění koryt vodních toků, výstavba ochranných hrází, čerpacích stanic apod., jakož i další investice vyvolané povodněmi. Po vyhlášení krizových stavů (stav nebezpečí a nouzový stav) přebírají řízení opatření územně příslušné krizové orgány. Za provádění zabezpečovacích prací na vodních dílech pro zajištění jejich bezpečnosti a stability za povodně odpovídají vlastníci, správci, případně stavebníci vodních děl.

V případě hrozby povodní velkého rozsahu a vzniku zvláštní povodně odpovídá za okamžité vyrozumění krajské operační informační středisko Hasičského záchranného sboru kraje a další zákonem stanovené subjekty a vlastník vodního díla.

Na území kraje řídí přípravná opatření, koordinuje záchranné a likvidační práce a organizuje evakuaci, nouzové ubytování, nouzové zásobování pitnou vodou, potravinami a dalšími nezbytnými prostředky k přežití obyvatelstva, hejtman kraje. Obdobné úkoly pro obec zákon stanoví obecnímu úřadu a starostovi obce.

Opatření k ochraně před povodněmi se dělí na:

- **přípravná** - povodňové plány, povodňové prohlídky, organizační a technická příprava, zajišťování povodňových rezerv, vyklízení záplavových území, příprava informačního systému, školení pracovníků povodňové služby, zajištění technicko-bezpečnostního dohledu na vodních dílech,
- **při povodni** - činnost předpovědní povodňové služby a informačního (hlásného) systému, ovlivňování odtokových poměrů, zabezpečovací povodňové práce, záchranné povodňové práce (varování a vyrozumění, evakuace obyvatel,

humanitární pomoc), náhradní doprava, zajištění zásobování potravinami, vodou, energií, činnost ostatních účastníků povodňové ochrany (Armáda ČR, Policie ČR) atd.

- **po povodni** - obnovení povodní narušených funkcí v zasaženém území (mimo investiční výstavbu), zjišťování a oceňování povodňových škod, evidenční a dokumentační práce, celkové vyhodnocení průběhu povodně

Všechna základní a předvídatelná opatření k ochraně před povodněmi mají být zahrnuta v povodňových plánech. Ostatní opatření jsou řízena a koordinována povodňovými orgány.

V době mimo povodeň jsou rozhodnutí povodňových orgánů vydávána podle správního řádu nebo jiným opatřením podle obecně závazných právních předpisů. V době povodně jsou PK oprávněny činit opatření a vydávat příkazy k zabezpečovacím a záchranným pracím. Tyto příkazy nejsou rozhodnutím podle správního řádu a není proti nim opravný prostředek.

Právnícké a fyzické osoby jsou povinny odstraňovat překážky, které mohou bránit průtoku velkých vod, umožnit vstup na své pozemky a do objektů k provádění záchranných a zabezpečovacích prací, trpět odstranění staveb nebo jejich částí nebo porostu, poskytnout dopravní a mechanizační prostředky, pohonné hmoty, náradí a jiné potřebné prostředky a zúčastnit se podle svých možností těchto prací (§ 35 a 36 zákona č. 240/2000 Sb.)asi. Tyto činnosti je nutné řádně dokumentovat pro pozdější uplatnění újmy a při likvidaci pojistných škod vzniklých v důsledku vydaných rozhodnutí povodňovým orgánem, velitelem jednotky požární ochrany nebo velitelem zásahu v rámci IZS.

Závěrem ale nutno zdůraznit, že velký důraz by se měl klást i na prevenci, předcházení vzniku mimořádných událostí a vždy mít s dostatečným předstihem připravenou aktualizovanou specifickou dokumentaci pro řešení krizových situací.

5.3 Povodňové plány

Povodňové plány obsahují potřebné údaje pro ochranu před povodněmi určitého objektu, obce, uceleného povodí nebo jiného územního celku. Orgány a právnícké nebo fyzické osoby zpracovávají povodňové plány v rozsahu, který odpovídá jejich potřebám nebo v rozsahu uloženém povodňovým orgánem.

Základní strukturu povodňových plánů tvoří:

- Povodňové plány obcí (v jejichž územních obvodech je možnost výskytu povodní)
- povodňové plány správních obvodů obcí s rozšířenou působností
- povodňové plány správních obvodů krajů,
- povodňový plán České republiky.

Kromě toho jsou na vyžádání povodňového orgánu nebo dle vlastní potřeby sestavovány:

- povodňové plány ohrožených nemovitostí.

Povodňové plány zpravidla obsahují část věcnou (relativně trvalé údaje o zdrojích povodňového nebezpečí a o opatřeních k ochraně před povodněmi), část operační (spojení na pracovníky a složky povodňové ochrany) a část grafickou.

V povodňových plánech je kladen důraz na včasnou a spolehlivou informovanost o vývoji povodně, na možnosti ovlivnění odtokového režimu, na včasnou aktivaci povodňových orgánů, zabezpečení hlídkové služby a ochrany objektů, přípravu a organizaci zabezpečovacích a záchranných prací a zajištění nezbytných povodňových narušených funkcí v postiženém území.

Zpracovatelé povodňové plány každoročně přezkoumávají a podle potřeby doplňují a upravují. Věcnou část povodňového plánu předkládají ke schválení předsedovi příslušného povodňového orgánu po projednání shody s povodňovým orgánem vyššího stupně. Operační část průběžně opravují a poskytují povodňovým orgánům a dalším zainteresovaným účastníkům k využívání.

5.4 Stupně povodňové aktivity

Rozsah opatření prováděných na ochranu před povodněmi se řídí mírou povodňového nebezpečí. Ta se vyjadřuje třemi stupni povodňové aktivity:

1. stupeň - bdělost (1. SPA) se nevyhlašuje, nastává při nebezpečí povodně a zaniká, pominou-li příčiny takového nebezpečí. Vyžaduje věnovat zvýšenou pozornost vodnímu toku nebo jinému zdroji povodňového nebezpečí, zpravidla zahajuje činnost hlídková a hlásná služba. Za stav bdělosti se rovněž považuje situace označená předpovědní povodňovou službou ČHMÚ.

Na vodních dílech nastává tento stav i při dosažení mezních hodnot sledovaných jevů a skutečností, které by z hlediska bezpečnosti díla nebo při zjištění mimořádných okolností mohly vést ke vzniku nebezpečí zvláštní povodně.

2. stupeň - pohotovost (2. SPA), vyhlašuje příslušný povodňový orgán v případě, že nebezpečí povodně přeroste ve skutečný povodňový jev, avšak ještě nedochází k větším rozlivům a škodám mimo koryto. Vývoj situace je nutno nadále pečlivě sledovat, aktivizují se povodňové orgány a další složky povodňové služby, uvádějí se do pohotovosti prostředky na zabezpečovací práce, podle možnosti se provádějí opatření ke zmírnění průběhu povodně.

Vyhlašuje se také při překročení mezních hodnot sledovaných jevů a skutečností na vodním díle z hlediska jeho bezpečnosti. Aktivizují se povodňové orgány a další účastníci ochrany před povodněmi, uvádějí se do pohotovosti prostředky na zabezpečovací práce, provádějí se opatření ke zmírnění průběhu povodně podle povodňového plánu.

3. stupeň - ohrožení (3. SPA) vyhláší příslušný povodňový orgán při bezprostředním nebezpečí nebo při vzniku větších škod, při ohrožení životů a majetku v záplavovém území.

Vyhlašuje se také při dosažení kritických hodnot sledovaných jevů a skutečností na vodním díle z hlediska jeho bezpečnosti současně se zahájením nouzových opatření. Provádějí se zabezpečovací a podle potřeby záchranné práce nebo evakuace.

Stupně povodňové aktivity jsou obvykle vázány na určité objektivně stanovené vodní stavy nebo průtoky v hlásném profilu vodního toku (viz Povodňové aktivity v hlásných profilech kategorie A), popř. na mezní nebo kritickou hodnotu jiného jevu (denní úhrn srážek, hladina vody v nádrži, průsak nebo deformace hráze, vznik ledových nápěchů a barrier, chod ledu apod.). Směrodatné stavy pro vyhlášení stupňů povodňové aktivity jsou obsaženy v povodňových plánech a spolu s nimi schvalovány povodňovými orgány. Směrodatné povodňové stavy uvedené v povodňových plánech větších územních celků musí být zohledněny i v místně příslušných povodňových plánech územních celků.

První stupeň povodňové aktivity nastává při dosažení směrodatného stavu a při jeho pominutí zaniká. Druhý a třetí stupeň povodňové aktivity vyhláší a odvolávají povodňové orgány, přičemž dosažení směrodatného stavu je objektivním podnětem k vyhlášení. Povodňové orgány však mohou vyhlásit stupně povodňové aktivity i z jiných důvodů, např. na základě výstrahy předpovědní povodňové služby ČHMÚ nebo doporučení správců povodí.

Analýza relevantních dokumentů a legislativy poukázala na práva a povinnosti odpovědných orgánů obce v procesu reakce na krizi je zřejmé, že složitost této problematiky je rozsáhlá což vytváří prostor pro absenci určitých opatření. V praktické části analyzují relevantní dokumenty obce Sazovice v rozsahu stanové legislativou a jinými dokumenty a navrhnou její doplnění a optimalizaci.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 OBEC SAZOVICE

Do praktické části jsem si vybral obec nacházející se ve Zlínském kraji v okrese Zlín. Souřadnice GPS této obce Loc: 49°14'27.234"N, 17°34'7.222"E. Obec Sazovice leží mezi městy Zlín a Otrokovice, v rovinaté oblasti ohraničené na západě pohořím Chříby a na severovýchodě pásmem Hostýnských vrchů.

Rozkládá se po obou březích potoka Racková, jehož místní název je Svodnice. Potok přitéká ze severozápadu a v sousedním katastru Tečovice se vlévá do řeky Dřevnice. V katastru Sazovic se do Rackové vlévá z pravé strany menší potok Machovka. Katastrální území Sazovic má rozlohu 392 ha, z toho převážnou většinu (asi 323 ha) tvoří orná půda a 1,8 ha lesy. Počet obyvatel k 31. 3. 2011 bylo 700.

V obci se nachází obecní úřad, mateřská škola se základní školou. Dále sportovní areál a několik firem, z nichž největší je MRB která se nachází na okraji obce.

Velká část obce je umístěna kolem řeky Racková. Co se týká krizových situací hrozí sesuvy půdy způsobené velkými přívalovými dešti a především povodně, kterým se budeme věnovat.

6.1 Charakteristika zájmového území

6.1.1 Historie

Popis Krátké historie začneme v roce 2007, kdy území obce Sazovice postihla odpoledne 5. června 2007 extrémní povodeň přívalového typu. Odpoledne se během 20min se zvýšil průtok vody v potoce a došlo k jejímu rozlití mimo koryta vodotečí a zaplavení okolí místy až do výše 0.5m nad terénem. Povodeň kulminovala okolo 13:30, voda v přítocích potoka Racková opadávala asi 2 hodiny a v potoce Racková až do večerních hodin. Komunikace kolem potoka Machovka byla pomístně podemletá a zaplavená bahnem. V okolí potoka byly místy zaplaveny pozemky, zahrady a sklepy několika domů.

Další povodeň nastala ve dnech 22. 8. a 7. 9. 2007. Povodňové stavy začaly 22. 8. v ranních hodinách a 7. 9. v dopoledních hodinách po přívalových deštích. Průtok vody v potoce Racková se zvýšil až na III. stupeň povodňové aktivity a došlo k rozlití vody mimo koryto. V potoce Racková došlo k podemletí a sesuvům břehů. V průběhu povodně na místě jejího vzniku v Sazovicích zasahovala jednotka Sboru dobrovolných hasičů. Přes extrémní průběh povodně nebylo nutné provést evakuaci obyvatel, nedošlo k újmě.

O 3 roky později nastala další povodeň, při které byl vyhlášen 3 stupeň povodňové aktivity, který byl vyhlášen 2. června 2010 v 7:00. Sbor dobrovolných hasičů začal pomáhat obyvatelům s pytlváním a později i s přechodem lávek a mostů. Kolem 13:00 začal déšť pomalu ustávat a voda se pomalu začala vracet do koryta. Hasiči začali občanům odčerpávat vodu ze zatopených sklepů. Nejvíce byly zasaženy domy v okolí nového sportovního areálu. Před č. p. 2 bylo nutné statické posouzení lávky přes potok

Racková. Dle statiků byla nutná oprava. Na doporučení správce toku byly opraveny břehy potoka.

Obrázek 6: Záplavová oblast

6.1.2 Charakteristika zájmového území

Hlavním recipientem katastrálního území obce Sazovice potok Racková, pravostranný přítok řeky Dřevnice, který protéká katastrálním územím obce ve směru sever – jih. Severní částí katastrálního území ve směru východ – západ protékají bezejmenné levostranné přítoky Rackové, od obce Machová přitéká pravostranný přítok Rackové – potok Machovka. Všechny vodní toky, které se nacházejí v k. ú. obce Sazovice byli ve správě SMS Brno, pracoviště Zlín, od 1. 1. 2011 se nacházejí ve správě Zemědělské vodohospodářské správy, Oblast Moravy a Dyje, pracoviště Zlín. Potok Racková je při průtoku zastavěným územím obce Sazovice upraven. Úpravy potoka byly prováděny v 30. letech. Tvar koryta je lichoběžníkový, sklon svahů 1:1 – 1:1,75. Břehy jsou zatravněny. Z průtočného koryta potoka Racková, které bylo po povodních v roce 1997 značně zaneseno, byly v letech 1998-99 nánosy odstraněny a koryto vyčištěno.

V roce 2008 byly opraveny nátrže břehů, v délce 200m od mostu u č. p. 118 směrem na Mysločovice, zpevněny břehy kameny, prohloubeno koryto a rozšířen průtok před mostem a za mostem u č. p. 118. Po povodni v roce 2010 byla opravena lávka přes potok

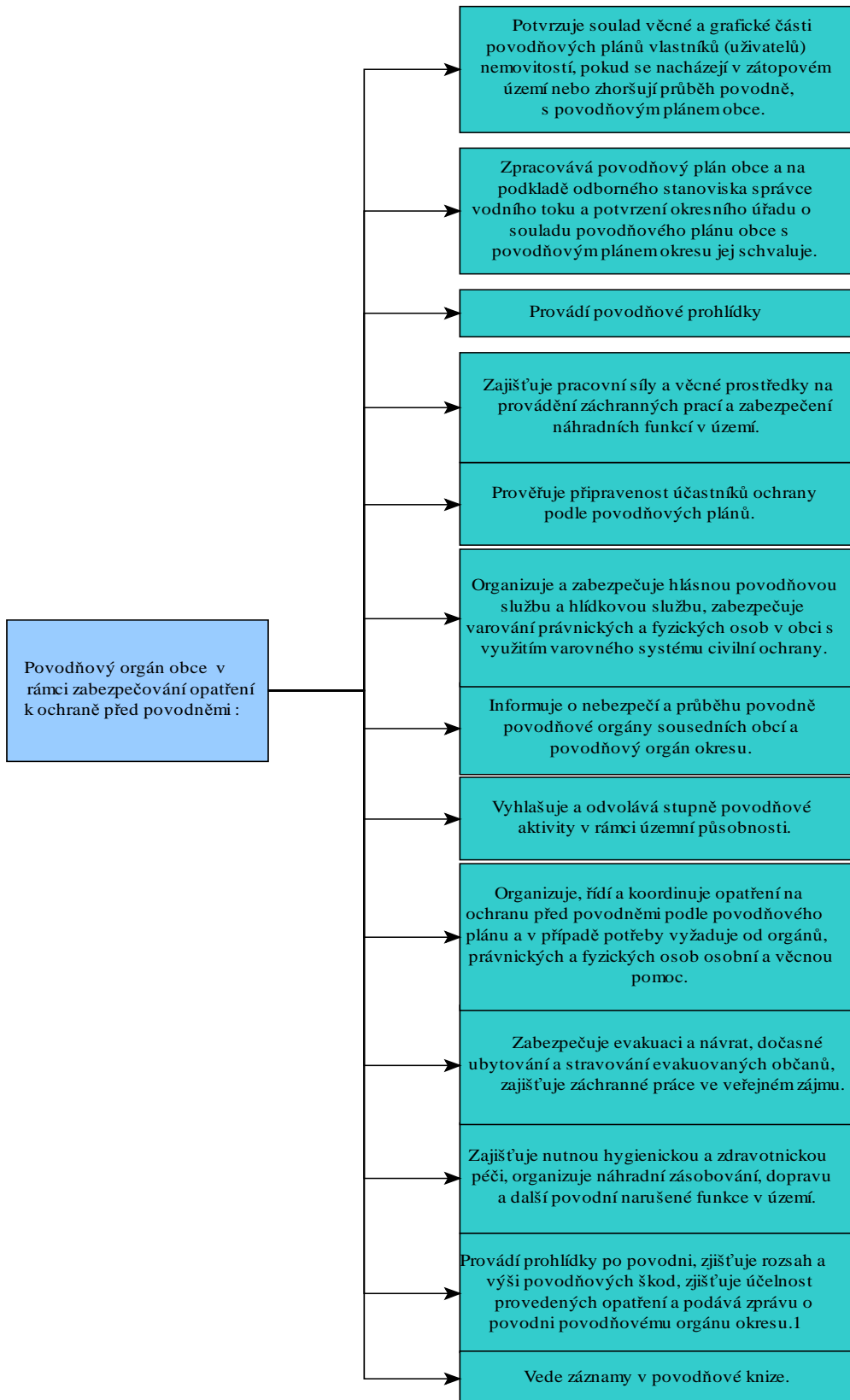
před č. p. 2, upraveny břehy a koryto potoka kolem splavu směrem na Tečovice (prohloubení a vyčištění koryta, zpevnění břehů koryta kamenem). Před mostem a za mostem u č. p. 116 bylo prohloubeno a rozšířeno koryto, dle finančních možností vyloženo kamenem, byly umístěny velké kameny do paty břehů, Je vyvíjena spolupráce se zemědělskými subjekty, které obhospodařují pozemky kolem obce, snaha o správné vysazování plodin. Obec má zpracovanou Protierozní a protipovodňovou studii katastru obce Sazovice. V rámci pozemkových úprav, které začnou v roce 2011 je zařazeno vybudování 3 povodňových poldrů. Zemědělská vodohospodářská správa Zlín má také zpracovávat projekt na úpravu celého toku Rackové a též projekt na opravy pravostranného přítoku Machovka. Na opravách Machovky se začalo pracovat již v roce 2010.

6.1.3 Povodňový orgán obce Sazovice :

stanoviště	obecní úřad Sazovice	tel. 577 121 500, mob.725 121 141
předseda	Hrbáčková Edita č. p. 92	mob. 725 121 141
místopředseda	Marian Janoch, č. p. 98	mob. 603 583 086
členové	Antonín Mrhálek, Jana Potočná, č. p. 40 Antonín Hrbáček, č. p. 92	mob. 608 851 637 mob. 733 338 743 mob. 604 681 356

6.1.4 Povodňový orgán obce v rámci zabezpečování opatření k ochraně před povodněmi:

Vzhledem, na důležitost dané problematiky je nutné stanovit proces zabezpečování opatření k ochraně před povodněmi po analýze aktuálního stavu jsem v součinnosti s orgány obce. Aktualizace činnosti i na základě analýzy legislativy.

Obrázek 7: Povodňové orgány obce

6.1.5 Důležitá spojení

Hasiči	150	Vnitrostátní
	112	Mezistátní
Hasičský záchranný sbor Zlínského kraje	950670100	???
Sbor dobrovolných hasičů Sazovice	737362526 603583086	Václav Brázdil, Starosta Sboru Marian Janoch, velitel zásahové jednotky
Rychlá záchranná služba	155	Vnitrostátní
Policie České republiky	158	Vnitrostátní
Plynárny	1239	
Elektrárna	800 225 577	
Vodohospodářství	577 124 111 800 100 063	

6.1.6 Hlídková služba obce Sazovice:

Sleduje vývoj povodňové situace a zjišťuje údaje potřebné pro výkon hlásné povodňové služby a pro řízení a koordinaci povodňových opatření.

Jméno	adresa	tel.
Antonín Mrhálek	Sazovice, č. p. 1133	mob. 608 851 637
Jana Potočná	Sazovice č. p. 40	mob. 733 338 743

6.1.7 Hlásná služba: Hrbáčková Edita - starostka

zabezpečuje	Informace povodňovým orgánům pro varování obyvatelstva v místě očekávané přirozené povodně a v místech ležících níže na vodním toku, informuje povodňové orgány a účastníky ochrany před povodněmi o vývoji povodňové situace a předává zprávy a hlášení potřebná k jejímu vyhodnocování a k řízení opatření na ochranu před povodněmi
zpráva od koho	Povodňového orgánu obce Mysločovice

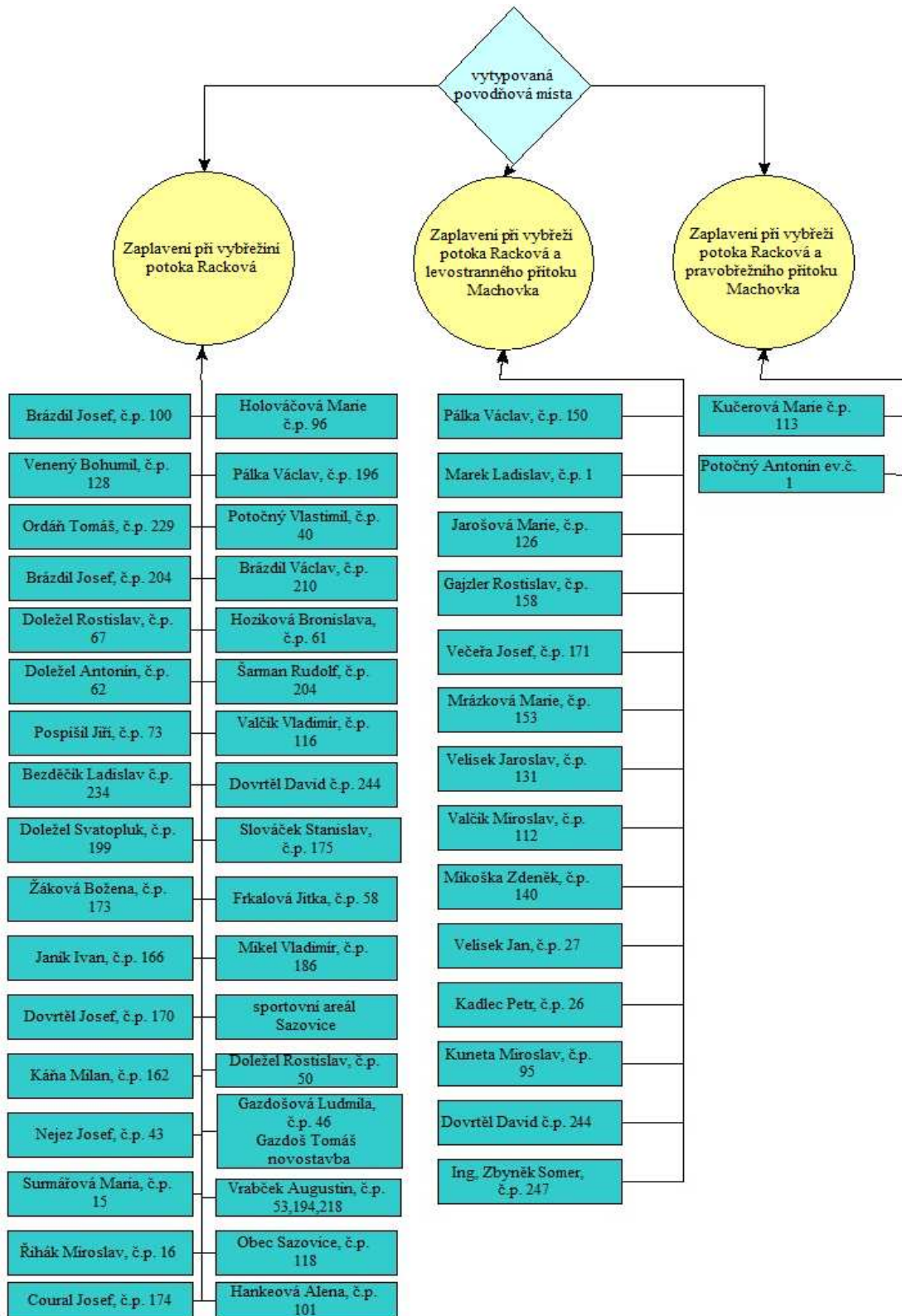
zprávu předá komu	Povodňovým orgánům obcí Sazovice a Tečovice 577 121 500 – Sazovice, 577 106 760 – Tečovice
způsob předání	telefonicky, ústně

Pro adekvátní řešení protipovodňové ochrany je potřeba definovat účinnost a rozsah činnosti povodňových hlídek v obci – pro tuto oblast byly stanoveny následující procesní úkony.

6.1.8 Povodňové prohlídky :

vykonavatel	Povodňový orgán
četnost prohlídek	Nejméně 1 x ročně, zejména před obdobím jarního tání nebo letních přívalových dešťů
rozsah plnění	Zjišťuje, zda na vodních tocích a v zátopových územích, popřípadě na objektech nebo zařízeních, ležících v těchto územích nejsou závady, které by mohly zvýšit nebezpečí povodně, nebo její škodlivé následky. Zjistí-li povodňový orgán při povodňové prohlídce předměty, nebo zařízení, které mohou způsobit zhoršení odtokových poměrů nebo ucpání koryta vodního toku - uloží povodňový orgán dle § 17 zákona č. 130/1974 Sb., ve znění zákona č. 23/1992 Sb. jejich odstranění.

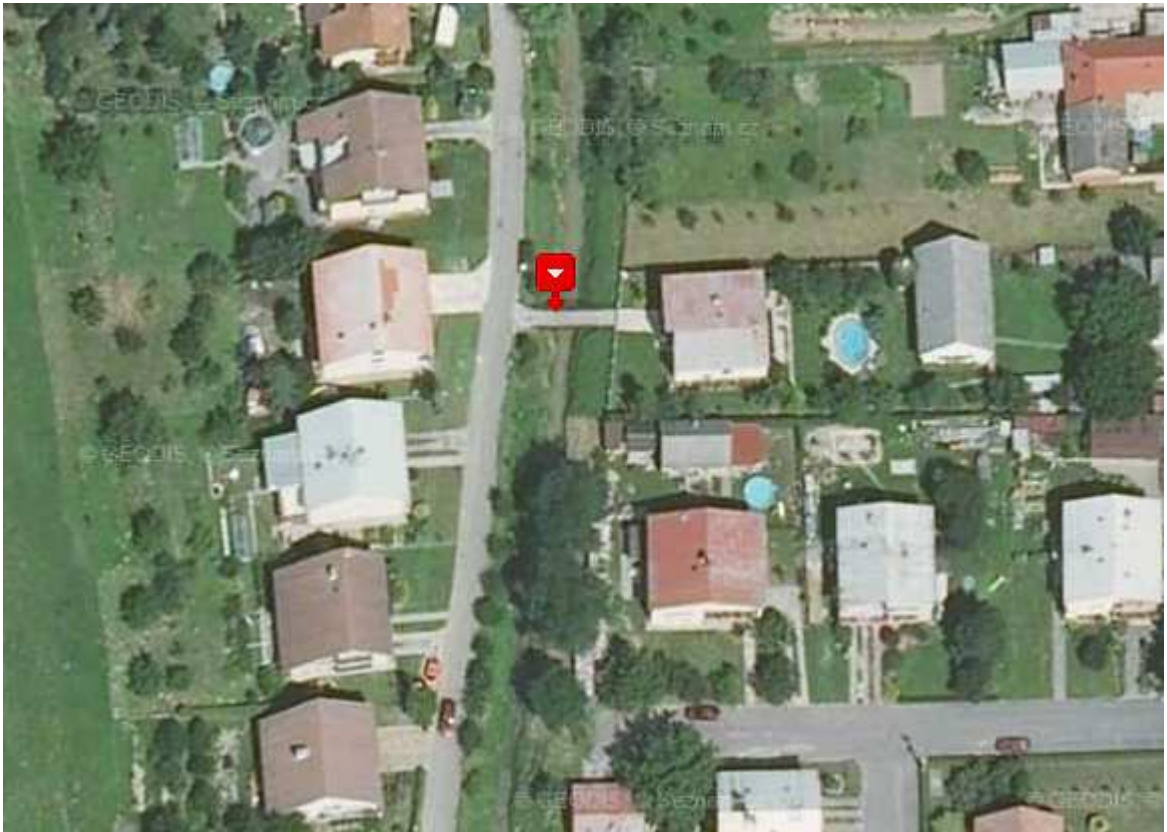
6.1.9 Po analýze aktuálního prostředí a v součinnosti s orgány obce byl specifikován a optimalizován proces fyzické prohlídky povodňové oblasti v obci Sazovice. Následně na to byly vytypovány tyto místa:

Obrázek 8: Povodňová místa

Nebezpečná místa pro vznik ledových bariér a jiných zátarasů:

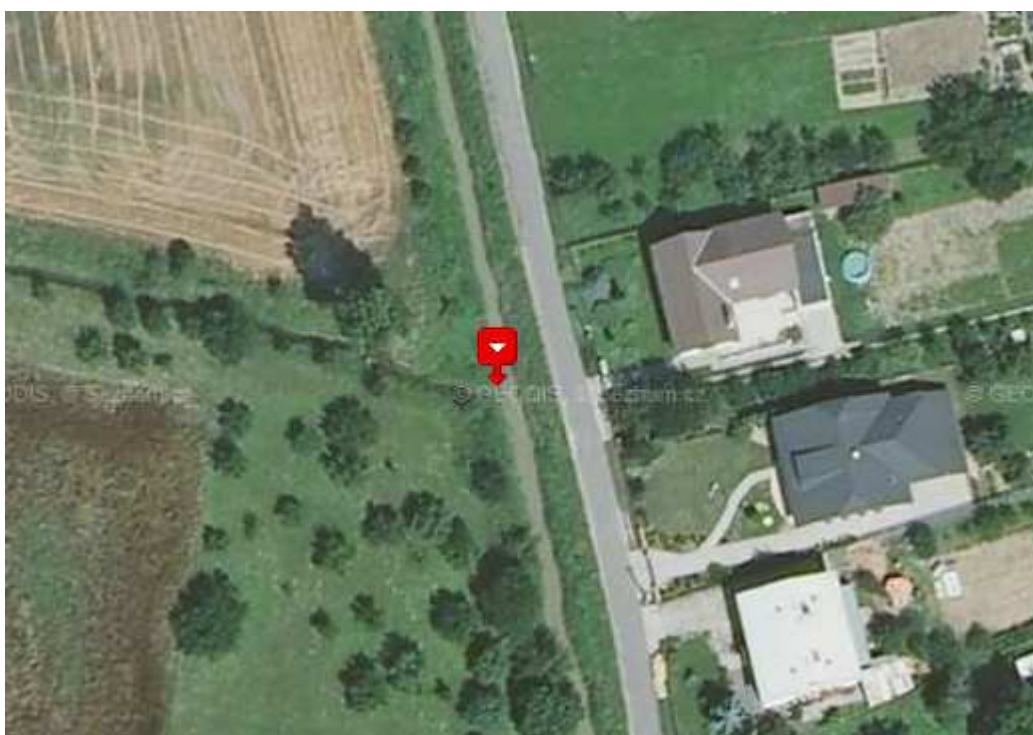
V souvislosti s protipovodňovou ochranou je potřeba i na základě fyzické prohlídky definovat a identifikovat nebezpečná místa pro vznik ledových bariér a jiných zátarasů. Samotný proces prohlídky byl realizován s orgány obce na základě kterých byla pořízena mapová dokumentace

Obrázek 9: mostek u č. p. 199

Obrázek 10: most přes Rackovou u č. p. 118

Obrázek 11: pravostranný přítok Rackové Machovka, při vlévání do Rackové, před č. p. 196

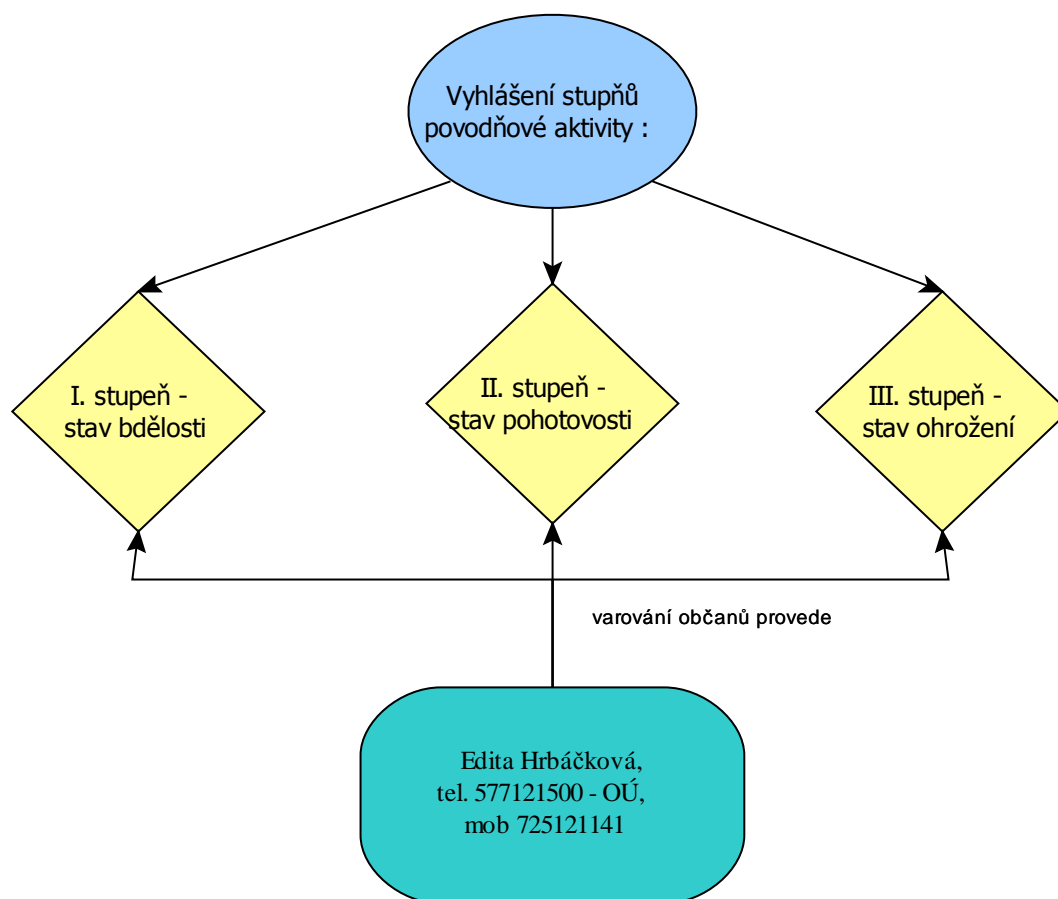
	místo	správce objektu, adresa, spojení
1	lávky pro pěší v řkm 3,760 a 3,970 potoka Racková	obec Sazovice, tel. 577121500
2	křížení Rackové v řkm 3,200 a 3,505 s místními komunikacemi	obec Sazovice, tel. 577121500
3	mostek u č. p. 199 v řkm 3,925 most přes Rackovou u č. p. 116 most přes Rackovou u č. p. 118	Doležel Svatopluk, č. p. 199 Valčík Vladimír, č. p. 116 Veneny Bohuslav, č. p. 128
4	levostranné přítoky potoka Racková, vtok do zatrubnění -3 ks pravostranný přítok Rackové Machovka, při vlévání do Rackové, před č. p. 196	obec Sazovice, tel. 577121500 Pálka Václav, č. p. 196

6.1.10 Rozhodující vodočet hlásné služby : Racková v řkm 3,925 - mostek před č. p. 199

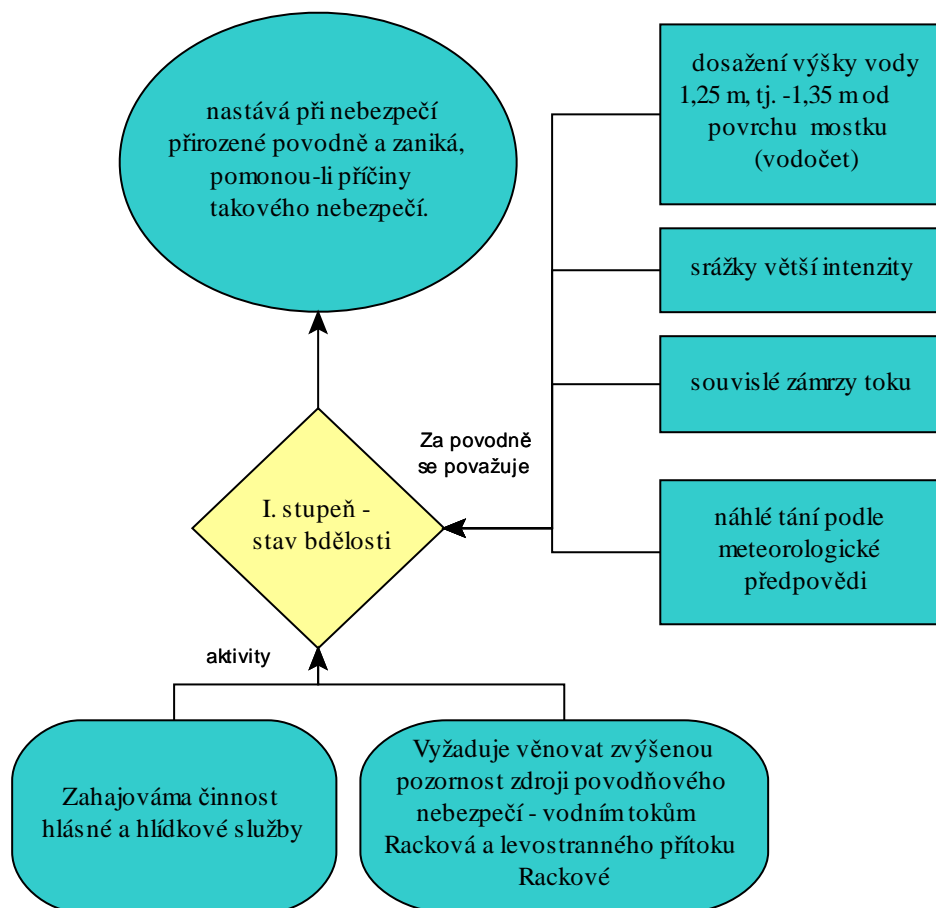
povrch mostku = 2,60 m ode dna (spodní hrana konstrukce mostku = 2,25 m ode dna)

stav při stupni	svislá výška od povrchu mostku	hlášení sdělí	hlášení předá komu
I Q = 11,95 m ³ /s	- 1,35 m	jméno: Antonín Mrhálek	Edita Hrbáčková
II Q = 20,29 m ³ /s	- 1,00 m	adresa: č. p. 133 mob. 608 851 637	Sazovice č. p. 92
III Q = 31,86 m ³ /s	- 0,65 m	způsob: telefonicky, ústně	tel. 577 121 500 - OÚ, 725 121 141 - mob.

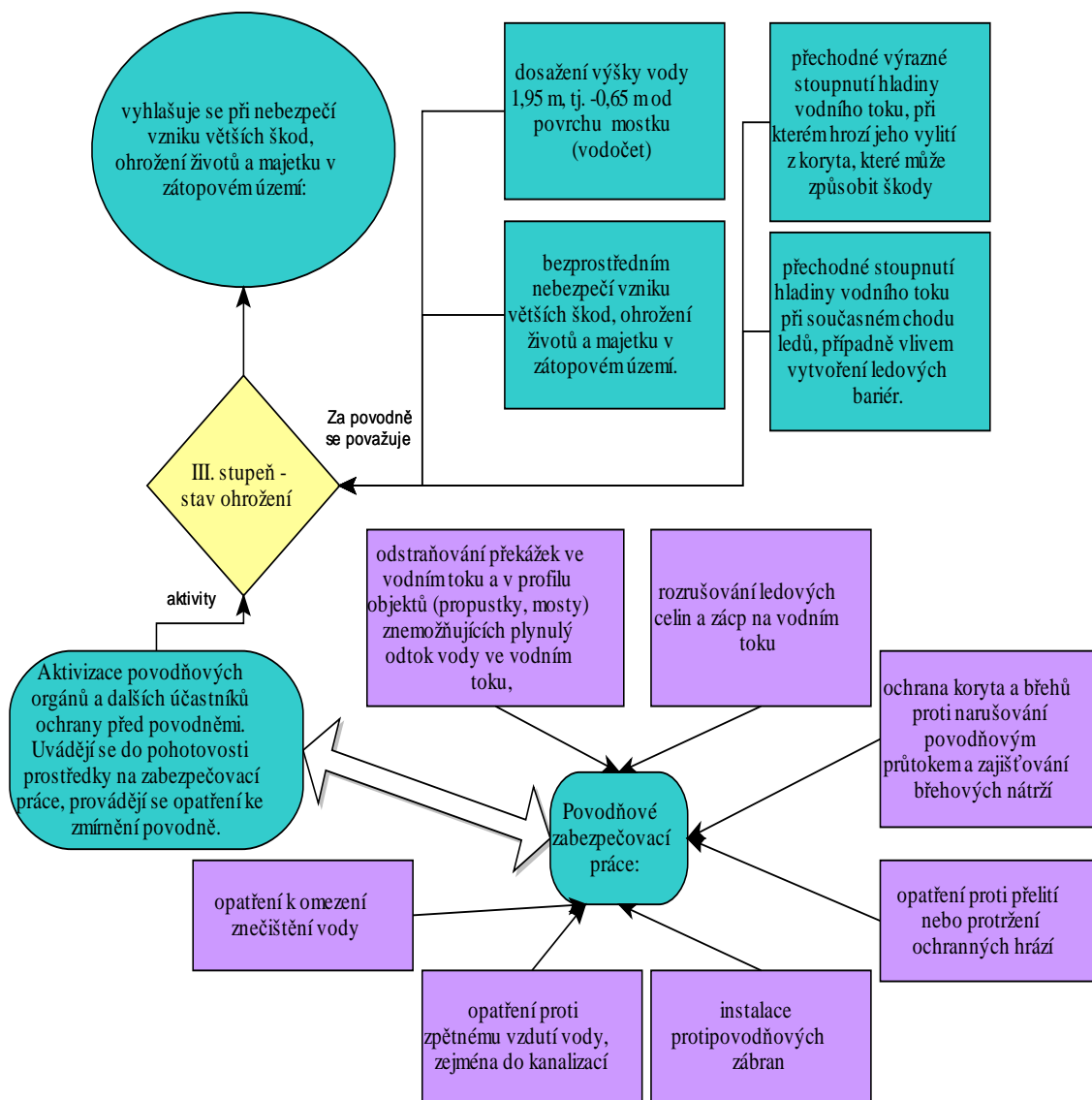
6.1.11 Optimalizace stupňů povodňové aktivity a optimalizace činnosti odpovědných orgánů

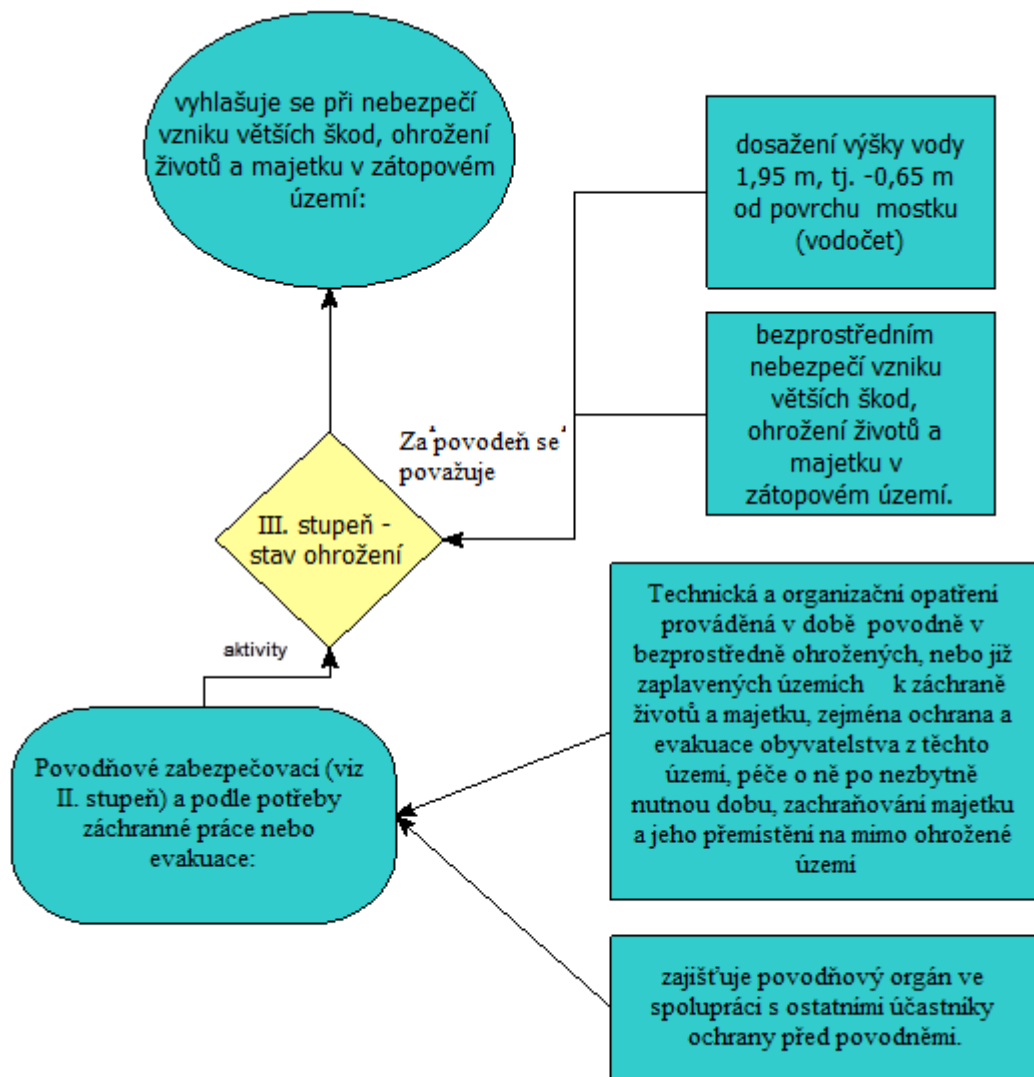
Obrázek 12 : stupně povodňové aktivity

Obrázek 13 : I. stupeň - stav bdělosti

Obrázek 14 : II. stupeň- stav pohotovosti

Obrázek 15 : III. stupeň - stav ohrožení

6.1.12 Správce toku:

Racková s bezejmennými levostrannými přítoky a pravostranný přítok Machovka	adresa a dosažitelnost
Lesy České republiky, s.p. Správa toků Vsetín – OPM U Skláren 781 755 01 Vsetín	Lesy České republiky, s.p. Správa toků Vsetín – OPM U Skláren 781 755 01 Vsetín Tel. 571 489 834, mob. 724 623 872
správce toku	Ing. Alena Janišová – vedoucí Správy toků Jan Evják DiS., správce toků e-mail : evjak.ost57@lesycr.cz

Proces řešení povodňové aktivity je závislý i na způsobu vyžádání pomoci, která je vnímaná z pohledu součinnosti fyzických a právnických osob, analýza stávajícího území identifikovala tyto subjekty

6.1.13 Způsob vyžádání pomoci :

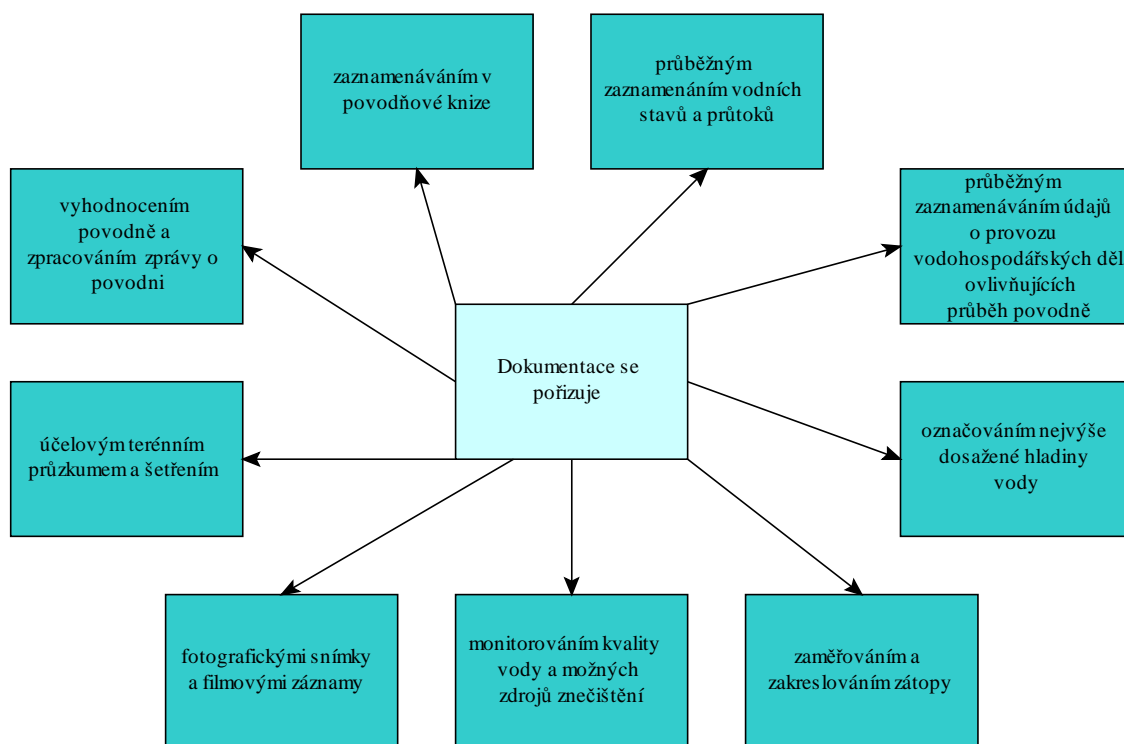
zajištění pomoci jiných orgánů a organizací (obce bez ohrožení)	ZEMET Tečovice s. r.o. Ing. Jindřich Václavek mob. 603 831 509	jednotky požární ochrany Hostišovná - SDH	tel. 150
prostředky a síly, požadované od vyšších povodňových orgánů	IMOS group s.r.o. Tečovice 353 nákladní auta - MB Actros 4141 AK 8x8 S1 nakladač- JCB 4CX super bagr - KOMATSU PW95		tel.

6.1.14 Organizace dopravy :

ústupové cesty	Sazovice - Hostišová - Lhotka - Tečovice - Sazovice a naopak
náhradní doprava	

6.1.15 Dokumentace a vyhodnocení povodní :

Účelem dokumentace je zabezpečení objektivních záznamů o průběhu povodně, o provedených opatřeních k ochraně před povodněmi, o příčině vzniku a velikosti škod a o jiných okolnostech, souvisejících s povodní. Řešení povodní je zásadní i z pohledu čerpaní informací ze znalosti databáze, která vychází z již vyhodnocených povodní, pro potřeby obce Sazovice byl stanoven tento proces pořizování: graficky zpracovat.

Obrázek 16 :Dokumentace se pořizuje

Povodňový orgán obce zpracovává zprávu o povodni, při které byla vyhlášena povodňová aktivita, došlo k povodňovým škodám, nebo byly prováděny povodňové zabezpečovací a záchranné práce.

Povodňový orgán provádí vyhodnocení povodně, které obsahuje rozbor příčin a průběhu povodně, popis a posouzení účinnosti provedených opatření, věcný rozsah a odborný odhad výše povodňových škod a návrh opatření na odstranění následků povodně.

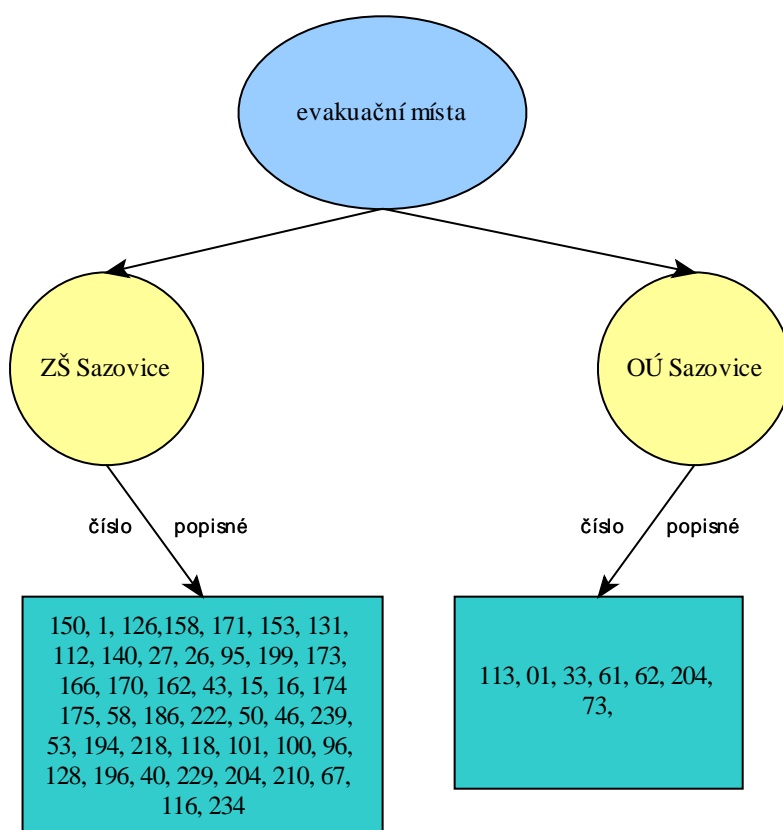
Zpráva bude zpracována do 1 měsíce po ukončení povodně. V případě potřeby rozsáhlejších dokumentačních prací bude provedeno doplňkové vyhodnocení do 6 měsíců po ukončení povodně.

Zprávu o povodni předá povodňový orgán obce okresnímu povodňovému orgánu. Z předešlého textu vyplývá, že je potřeba vytvořit rámec pro vhodné archivování zmiňované dokumentace – pro tento účel byl formulován tento procesní diagram.

povodňová kniha	místo uložení: obecní úřad Sazovice	záznam provede: Edita Hrbáčková
nejvýše dosažená hladina vody	objekt:	označení provede: Marian Janoch
záznam vodních stavů a průtoků	místo uložení: obecní úřad Sazovice	záznam provede: Marian Janoch
foto nebo videodokumentace	místo uložení: obecní úřad Sazovice	pořídí: Antonín Mrhálek, místostarosta
monitorování kvality vody a možných zdrojů znečištění	místo uložení: obecní úřad Sazovice	Pořídí: Edita Hrbáčková
souhrnná zpráva o povodni	místo uložení: obecní úřad Sazovice	pořídí: Edita Hrbáčková, starostka
povodňová mapa	místo uložení: obecní úřad Sazovice	pořídí: Ing. Velísek Jaroslav

Dalším vhodným doplněním protipovodňové dokumentace je aktualizace evakuačního plánu, který je rozdělen do oblasti působnosti ZS a OU pro tyto objekty byly navrženy seznamy evakuovaných adres.

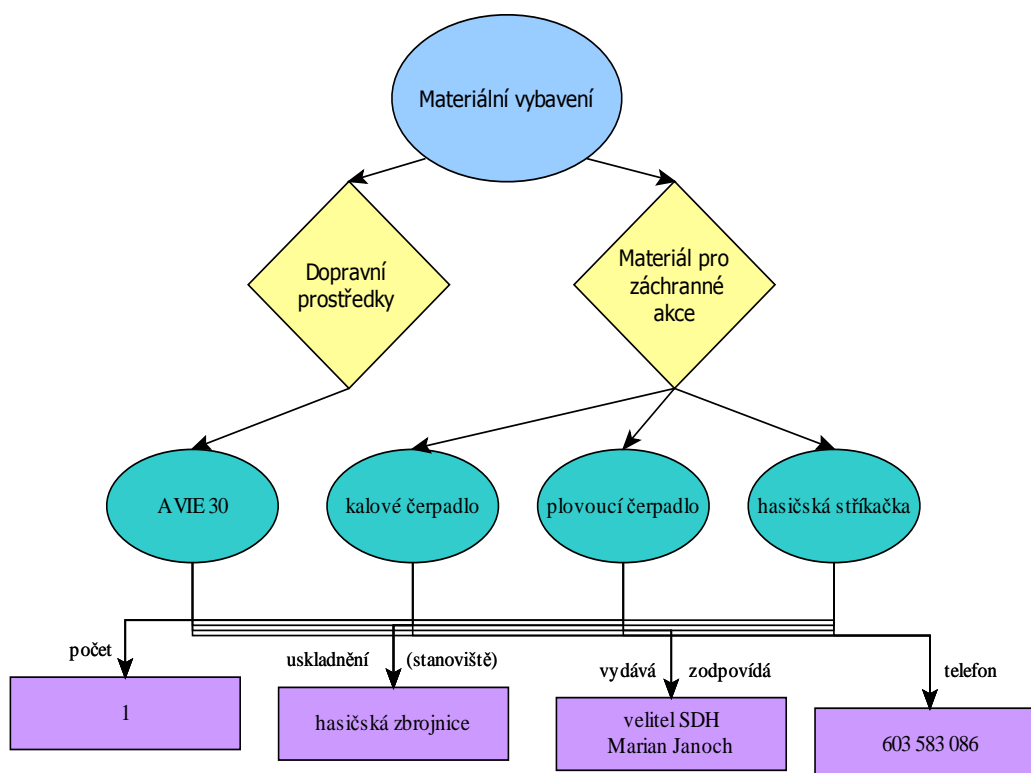
6.1.16 Evakuační plán :

Obrázek 17: Evakuování občané

6.1.17 Materiální vybavení

Byl aktualizován seznam věcných prostředků použitelných při řešení mimořádné situace a to v oblastech dopravních prostředků a použitelného materiálního vybavení.

Obrázek 18: Vybavení

6.2 Náhradní spojení:

zatopený úsek silnice: III/ 43829

náhradní spojení:

kolem rybníka přes obec Machová směr Tlumačov, Přerov, Kroměříž přes osadu Buňov směr Otrokovice, Machová, Holešov,

adresa správce: Ředitelství silnic Zlínského kraje, příspěvková organizace, Puchmeltr M.

tel. 577 044 250, mob. 737 288 930

6.3 Náhradní zdroj vody:

dovoz VaK Zlín, - cisterna, tel. 577 104 619, 800 100 063

Místo: nádvoří školy U firmy MRB Sazovice, spol. s.r.o. Obecní úřad	Kapacita
---	----------

7 NÁVRH PROTIEROZNÍ A PROTIPOVODŇOVÉ OCHRANY V K.Ú. SAZOVICE

Obrázek č. 19 – Návrh protierozní a protipovodňové ochrany v k.ú. Sazovice

Na žádost obecního úřadu Sazovice byla zpracována studie komplexního návrhu protierozní a protipovodňové ochrany k. ú. Sazovice, především však zastavěné části obce. Studie bude sloužit jako podklad pro KPÚ v k. ú. Sazovice.

Účelem této studie je především protierozní a protipovodňová ochrana zastavěné části obce Sazovice a také ochrana ploch nové zástavby obce.

Dalším důvodem je minimalizace odnosu půdy ze zemědělsky obdělávaných pozemků.

Problém nepříznivých účinků povrchového odtoku zrychlené eroze půdy je v mnoha případech důsledkem velkovýrobního způsobu hospodaření na zemědělské půdě a v dřívější době byl často opomíjen. Dochází pak ke škodám nejen na samotném pozemku vlivem snížené produkce, ale také v intravilánu obce prostřednictvím transportu splavenin.

Z tohoto důvodu je důležitým podkladem především analýza území (morfologických, pedologických, hydrologických a dopravních poměrů,...).

Na základě průzkumu a analýzy současného stavu se stanovila kritická místa, rozhodující pro vznik povrchového odtoku.

Účelem analýzy současného stavu byla identifikace rozhodujících ploch pro tvorbu povrchového odtoku zejména z přívalových srážek. Na základě digitálního modelu terénu (DMT) v prostředí GIS, bylo provedeno stanovení významných (kritických) závěrových profilů a stanovení ohroženosti.

Na provedenou analýzu navázal návrh komplexních opatření, které zajistí bezpečné odvedení vody v krajině, zamezí škodám v intravilánu a na zemědělských plochách a zabrání degradaci půdy.

Návrh opatření pro optimalizaci vodního režimu v ploše povodí kompatibilních s dalšími systémy (hydrografická síť, cestní síť, územní systém ekologické stability – dále jen ÚSES) výrazně svým charakterem určuje chování hospodařících subjektů tak, aby svou činností uchovali vodohospodářské vhodné podmínky z hlediska kvantity a kvality vodní komponenty, chránili vodní útvary před difúzním znečištěním a napomáhali zlepšování vodohospodářských poměrů. Svou činností a způsoby hospodaření. Zahrnujícími organizační a agrotechnické prvky půdo-ochranných opatření budou doplňovat multifunkční systém vytvořený aplikací biotechnických a technických opatření, dopravní sítě polních cest a prvků ÚSES. Tato opatření, bere-li se v úvahu jejich efekt z dlouhodobého hlediska, nebudou sloužit jen ku prospěchu vodního hospodářství, ale i k prospěchu těch, kdo hospodaří na takto chráněných pozemcích (ochrana přirozené produkční schopnosti půd).

ZÁVĚR

Diplomová práce na téma krizové řízení vybrané obce vznikla v souvislosti s aktuálními potřebami obce Sazovice. V práci je popsána problematika krizového řízení obce, úloha a význam orgánů obce v procesu krizového řízení. V teoretické části je dále analyzován současný stav krizového řízení a povodňové plány. Praktická část je zaměřena na analýzu aktuálního stavu v oblasti povodňové ochrany. Následně jsem se zaměřil na optimalizaci a aktualizaci některých procesů protipovodňové ochrany. Zlepšení dané situace je dále charakterizováno v kapitole zájmové území a návrh protipovodňové ochrany obce Sazovice.

Z analýzy aktuálního stavu řešení povodňové ochrany jsem dospěl k závěru, že bylo třeba právě tyto odvětví (Geografické mapy, Optimalizace toku) optimalizovat a dané procesy aktualizovat. Vhodná vizualizace a grafické vyjádření procesních činností vytvořil rámec pro zefektivnění samostatné protipovodňové ochrany.

Přínos práce je hlavně v kontextu s optimalizací a aktualizací konkrétních procesních úkonů, jejichž postupnost a názornost zrychluje celý proces řešení vzniklé mimořádné události.

I když je zřejmé že moje vědomosti jsou v dané problematice omezené, teoretickou rovinou prezentovanou v teoretické části práce, moje připomínky a doporučení byli přijaty a budou zakomponovány do aktuální bezpečnostní dokumentace v předmětné oblasti. Při tvorbě doporučení jsem vycházel z interdisciplinarity bezpečnostních věd a moje nezainteresovanost mi pomohla vyhnout se tzv. provozní slepotě a bagatelizaci určitých rizik.

ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ

Conclusion

This thesis is about crisis management in the village of Sazovice and was selected in relation to the actual needs of this particular village. This paper describes the problems faced by the crisis management council, the role and the importance of municipal bodies during the process of crisis management. In the theoretical part the current state of emergency and flood management plans are further analyzed. The practical part however is focused on analyzing the current state of flood protection. I consequently focused on optimizing and updating processes for flood protection. Improving the situation is further characterized in the area of suburban zones and the proposals of flood protection in the village of Sazovice.

From analysing the solution to the current state of flood protection I have concluded that it was necessary to bring up to date and optimize the areas concerning geographical maps and optimization flow. Appropriate visualization and graphical representation of the procedural actions created a framework for streamlining an independant flood protection system.

The contribution of this work is mainly in the context of the optimization and upgrading of specific procedural steps, and to illustrate the sequence of accelerating the process deal of extraordinary incidents.

While it is apparent that my knowledge is limited in these issues, my presentation on a theoretical level with my comments and recommendations have been accepted and will be incorporated into the current safety documentation in this subject area. In developing the recommendations I came out of interdisciplinary science and my safety disengagement helped me avoid so-called operational blindness and downplay certain risks.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] Sběrka zákonů, Vydání 1–10 Czech Republic. Ministerstvo vnitra Ministerstvo vnitra ve Vydavatelství a nakladatelství MV ČR, 2008
- [2] Česká Republika. Zákon č. 239 a 240/2000Sb. O integrovaném záchranném systému a krizovém řízení a plánování. In Sběrka zákonu, Česká republika. 2000.
- [3] Rektořík, J. a kol. (ed.): *Krizový management ve veřejné správě. Teorie a praxe*, Praha, Eko-Press 2004.
- [4] Richter, R: *Výkladový slovník krizového řízení*, Praha 4, MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR 2010.
- [5] Procházková, D. - Říha, J.: *Krizové řízení*, Praha, MV – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky 2004.
- [6] Procházková, D.: *Řízení bezpečnosti, krizové řízení a plánování, ochrana kritické infrastruktury*, Praha, Regionservis 2005

WWW stránky:

- [7] *Výukový materiál UTB – modelování krizových situací*
- [8] *Bezpečnostní pojmy* [online]. [cit. 2011-02-20]. Dostupné z WWW <<http://www.mvcr.cz/clanek/pojmy-bezpecnost.aspx>>
- [9] *Firebrno.cz* [online]. [cit. 2011-04-14]. Dostupné z WWW <http://www.firebrno.cz/uploads/dokumenty_.PDF_info_pro_obcany/Bezpecnost_ni_strategie_CR.pdf>
- [10] *army.cz* [online]. [cit. 2011-02-13]. Dostupné z WWW <http://www.army.cz/assets/files/8492/Bezpe_nostn__strategie__R_-_prosinec_2003.pdf>
- [11] *mesto-vlasim.eu* [online]. [cit. 2011-03-25]. Dostupné z WWW <http://www.mesto-vlasim.eu/Krize/Zakon_240.pdf>
- [12] *Veřejná správa ČR* [online]. [cit. 2011-03-10]. Dostupné z WWW <<http://portal.gov.cz/wps/portal>>
- [13] *Bozpinfo.cz* [online]. [cit. 2011-04-08]. Dostupné z WWW <<http://bozpinfo.cz/zpravy/?zprava=33206%&skupina=pravo>>
- [14] *Hzsoul.cz* [online]. [cit. 2011-04-12]. Dostupné z WWW <<http://www.hzsoul.cz>>
- [15] *Hasičský záchranný sbor ČR* [online]. [cit. 2011-03-12]. Dostupné z WWW <<http://www.hzscr.cz/clanek/krizove-rizeni-93.aspx>>
- [16] *Kr-stredocesky.cz* [online]. [cit. 2011-04-12]. Dostupné z WWW <<http://www.kr-stredocesky.cz/portal/institute/krizove-rizeni/>>
- [17] *Epravo.cz* [online]. [cit. 2011-03-27]. Dostupné z WWW <<http://www.epravo.cz/top/clanky/spravni-pravo/krizove-situace-v-ceskem-pravnim-radu-stav-nebezpeci-obec-v-krizove-situaci-15673.html>>

- [18] *Voda.chmi.cz* [online]. [cit. 2011-03-19]. Dostupné z WWW <
http://voda.chmi.cz/hpps/htm/hpps_text_a.pdf>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ÚPK Ústřední povodňová komise

KŘ Krizové řízení

DMT Digitální model terénu

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1 - Základní rámec Bezpečnostní strategie ČR

Obrázek č. 2 – Definiuje základní hodnoty, zájmy, postoje a ambice ČR při zajišťování své bezpečnosti

Obrázek č. 3 – Orgány KŘ

Obrázek č. 4 – Vztahy mezi krizovými stavy

Obrázek č. 5 – Vztahy mezi krizovým řízením

Obrázek č. 6 – Záplavová oblast

Obrázek č. 7 – Povodňové orgány obce

Obrázek č. 8 – Povodňová místa

Obrázek č. 9 – mostek u č. p. 199

Obrázek č. 10 – most přes Rackovou u č. p. 118

Obrázek č. 11 – pravostranný přítok Rackové Machovka, při vlévání do Rackové, před č. p. 196

Obrázek č. 12 – stupně povodňové aktivity

Obrázek č. 13 – I. stupeň - stav bdělosti

Obrázek č. 14 – II. stupeň- stav pohotovosti

Obrázek č. 15 – III. stupeň - stav ohrožení

Obrázek č. 16 – Dokumentace se pořizuje

Obrázek č. 17 – Evakuování občané

Obrázek č. 18 – Vybavení

Obrázek č. 19 – Návrh protierozní a protipovodňové ochrany v k.ú. Sazovice

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1 – Krizový stav

SEZNAM PŘÍLOH

1. Tabulka okresního štábu okresní protipovodňové komise
2. Návrh opatření komplexní ochrany a organizace povodí
3. Návrh ochranné nádrže
4. Ohrožené nemovitosti
5. Mapa
6. Důležitá telefonní čísla pro obec ORP Zlín
7. Termíny a definice
8. Náhled do listů, které se vyplňují při povodni

NÁVRH OPATŘENÍ KOMPLEXNÍ OCHRANY A ORGANIZACE POVODÍ

Na plochách rozhodujících z hlediska tvorby povrchového odtoku ohrožujícího zastavěné území obce a dále na erozně ohrožených pozemcích, tj. takových, kde vypočtený průměrný smyv půdy je vyšší než přípustný smyv, byla navržena opatření komplexní ochrany a organizace povodí s cílem ochránit zastavěné území obce Sazovice před nepříznivými účinky povrchového odtoku.

V této kapitole je ve stručnosti uveden popis jednotlivých navržených protierozních opatření. Lokalizace jednotlivých plošných a liniových prvků protierozní a protipovodňové ochrany je znázorněna v situaci návrhu. Jednotlivé liniové prvky jsou číslovány a specifikovány ve výkazu výměr.

Obr. 8 Návrh komplexní ochrany a organizace povodí

Návrh opatření k optimalizaci vodního režimu v ploše povodí vychází z možnosti ovlivnit jednotlivé složky odtokového procesu v povodí.

Jejich ovlivnění vede ke snížení objemu povrchového odtoku kulminačního průtoku. Jedná se o následující složky hydrologické bilance:

- zvýšení infiltrace,
- převod povrchového odtoku na podzemí,
- zvýšení možnosti povrchové akumulace.

System integrované ochrany povodí byl navržen v k. ú. Sazovice jako technologický proces integrující poměry využití území, GIS vrstvy, digitální model terénu a matematické modely výpočtu odtoku.

Na analýzu numerických a grafických výsledků rozboru erozních a odtokových poměrů v řešeném povodí, navazuje digitální zpracování návrhu umožňujících jak zpracování systému prvků dokladujících funkčnost navržených opatření, tak i optimální situační řešení včetně zobrazení celého komplexního řešení ochrany povodí v rámci digitálního modelu terénu. Digitální automatizovaný systém metod a postupů pro rozbor erozních a odtokových poměrů vyústující v optimalizaci odtokových poměrů je zpracován tak aby jej bylo možno propojit v rámci plánu společných zařízení se systémem budoucích komplexních pozemkových úprav. Ty jsou optimálním nástrojem jak pro aplikaci komplexních opatření umožňující vyřešení vlastní ochrany povodí a ostatních společných zařízení, tak pro vyřešení vlastnických vztahů k pozemkům v souvislosti s navrhovanými opatřeními a novým prostorovým a funkčním uspořádáním pozemků. Realizace navržených opatření se příznivě projeví snížením hodnot přímého odtoku, erozního smyvu a transportu splavenin prostřednictvím snížení hodnot CN.

Pro příznivé ovlivnění jednotlivých složek hydrologické bilance vody v povodí zejména snížení objemu povrchového odtoku byly navrženy a doporučeny následující způsoby ochrany:

Organizační opatření

K nejjednodušším protierozním opatřením se řadí zásahy organizačního charakteru. V rámci řešení bylo navrženo na vybraných plochách vyloučení pěstování erozně nebezpečných plodin (v grafické dokumentaci označených jako žlutým šrafováním) a delimitace kultur formou ochranného zatravnění na orné půdě (značených jako TTP).

Doporučená opatření vycházejí především ze znalostí příčin erozních jevů a zákonitostí jejich rozvoje a vyústují v obecné protierozní zásady:

- včasná termín výsevu plodin
- výsev víceletých píceňin do krycí plodiny
- posun podmítky do období s nižším výskytem přívalových dešťů, tzn. na září
- zařazování bezorebně setých meziplodin
- rozmístění plodin podle svažitosti pozemku.

Důležitou roli v protierozní ochraně půdy sehrává vegetační pokryv, který působí proti erozi několika směry:

- chrání půdy před přímým dopadem kapek
- podporuje však dešťové vody do půdy
- svými kořeny zvyšuje soudržnost půdy, která se tak stává odolnější vůči účinkům stékající vody.

Těchto vlastností, které se různí podle typu plodiny, lze využít při výběru organizačních opatření s protierozním účinkem.

Delimitace kultur

Delimitace kultur je prostorová a funkční optimalizace pozemku sloužící k pěstování jednotlivých kultur. Představuje členění kultur v rámci organizace půdního fondu na ornou půdu, zahrady, louky, pastviny, vinice, sady a chmelnice. Pojem delimitace kultur představuje především vymezení funkční zaměření, které je v lokalitách ohrožených erozí protierozní a vodo-ochranné.

Ochranné zatravnění

Ochranné zatravnění se aplikuje na orné půdě větších sklonů. Optimálně zapojený travní porost je nejlepší ochranou jak pro plošné zatravnění, tak pro vegetační zpevnění liniových prvků. Kvalitní vegetační kryt s odpovídajícími parametry, který je pěstován a ošetřován na erozně ohrožených lokalitách, je nejdůležitější část tohoto opatření, přičemž jsou preferovány trávy výběžkaté tvořící pevný drn (zejména u protierozních opatření liniového charakteru).

Kriteria, podle kterých byly identifikovány půdy určené k zatravnění, jsou tato:

- půdy na svazích nad 20 %,
- mělké (do 30 cm), středně skřetovité půdy na pevných substrátech a svazích 10 – 20 % (HPJ, 37, 38, 39, 40, 41),
- zamokřené, těžké až velmi těžké půdy, výskyt pramenišť (HPJ, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76) a zasolené půdy,
- katény půd s nepříznivými vlastnostmi, půdy v nadmořské výšce nad 800 – 850 m.

Trvalými travními porosty je doporučováno také chránit plochy:

- podél břehů vodních toků a nádrží (buffer zóny),
- u údolnic, které odvádějí z pozemků soustředěný povrchový odtok (způsob posouzení rozměrů těchto pásů je popsán v části pojednávající o technických protierozních opatřeních),
- pásy travní podél průlehů a protierozních mezí k podpoře účinku těchto opatření,
- jako zasakovací travní pásy na svažitéch pozemcích, vedené ve směru vrstevnic.

OCHRANNÉ ZATRAVNĚNÍ (TTP)

Označení	Výměra v ha
TTP1	7,2 (mimo k. ú.)
TTP2	4,8
TTP3	2,1
TTP4	2,9
TTP5	3,1

TTP6	0,7
TTP7	3,4
TTP8	12,0
TTP9	6,3
TTP10	2,6
TTP11	10,5
TTP12	4,8
TTP13	2,1
TTP14	3,7
TTP15	5,2
Σ	71,4

Záchytné zatravněné pásy podél vodotečí

Šířku těchto pásů je především nutné přizpůsobit místním podmínkám, šířka pásů by neměla být z hlediska provozního menší než 10 m. Ochranné pásy je vhodné zapojit do systému ÚSES (biokoridory, interakční prvky).

Protierozní rozmíst'ování plodin

Protierozní rozmíst'ování plodin je třeba chápat jako využití přirozené ochrany plodin proti erozi při tradičním způsobu pěstování vybraných plodin na svažitých pozemcích.

Protierozní rozmístění plodin na svazích patří k obecným zásadám protierozní ochrany půdy. Vychází z protierozního účinku plodin, který je dán charakteristikou vzrůstu, olistěním, rychlostí vývinu a typem pěstování (úžkořádkové a širokořádkové).

Jednotlivé plodiny lze na základě protierozní ochrany při tradičním pěstování sestavit do řady se stoupající erozní ohroženosti: travní porost – vojtěška – jetel – obilovina ozimá – obilovina jarní – hrách – řepka ozimá – slunečnice – brambory – cukrovka – kukuřice.

Uvedené skutečnosti se při návrhu opatření využily při protierozním rozmístění na svazích, kdy se doporučuje pěstovat:

- *na pozemcích mírně ohrožený erozí*, tj. do 5 %: širokořádkové plodiny, především okopaniny a kukuřici, k nimž u svahů delších než 300 m se používá protierozní agrotechnika příp. zasakovací travní pásy. Ostatní plodiny se pěstují klasickým způsobem.

- *na pozemcích středně ohrožený erozí*, tj. do 10%: obiloviny, řepku, len, okopaniny, k nimž se volí s ohledem na délku svahu a výskyt drah soustředěného odtoku vhodná agrotechnická protierozní opatření, příp. technická v pohodě průlehů. Využívá se bezorebné setí meziplodin.

- *na pozemcích výrazně ohrožený erozí*, tj. nad 10%: pouze úžkořádkové plodiny za použití minimálního zpracování půdy ve speciálních osevních postupech s vysokým podílem víceletých pícnin. S ohledem na požadovaný způsob hospodaření je možno vložit biotechnické prvky k narušení délky svahu, nebo použít speciální agrotechnické postupy, v závislosti na délce svahu.

- pozemky se svahem nad 20% se zatravnňují.

Kategorie I – plochy podél vodotečí jsou charakteristické velmi malým sklonem. Z hlediska možného vybřežení vody je nutno tyto plochy využívat jako trvalé travní porosty.

Kategorie II – plochy s ornou půdou se sklonem do 5% lze soustředit plodiny chránící půdu nedostatečně – okopaniny, kukuřice, širokořádkové plodiny.

Kategorie III – plochy s ornou půdou se sklonem do 10%. Zde je možno plodiny odolné jako např. ozimé obiloviny pěstovat bez omezení. Plodiny náchylné erozi je možno pěstovat s použitím agrotechnických protierozních opatření.

Protierozní oseední postupy

Protierozní oseední postup je nepostradatelným řešením na erozně ohrožených pozemcích, kde nelze z organizačních a technologických důvodů uplatnit jiný způsob rozmisťování protierozních plodin. Protierozní uspořádání pozemků a plodin v oseedních postupech využívá především protierozně ochranných účinků plodin. Jsou to opatření organizační, nenákladná, upravující zejména organizaci a strukturu plodin.

Protierozní oseední postupy se navrhuji v případě silně svažitéch pozemků ve velmi sklonitém, vertikálně a horizontálně vícesměrně členitém území, kde není možné provádět pracovní operace napříč svahu nebo v případech nepříznivého tvaru a přístupnosti pozemku, jakož i v případech erozního ohrožení vodních zdrojů v PHO.

V těchto podmínkách je třeba systém hospodaření na půdě plně podříditi požadavkům protierozní ochrany. Pozemky silně ohrožené je třeba vyčleniti do samostatného oseedního postupu, zabezpečiti rostlinný kryt po většinu roku a ochranu půdy i v zimním období.

Taková erozní situace na pozemku vyžaduje především zásadní úpravu struktury pěstování plodin, tzn.:

- vyloučiti plodiny s nízkou protierozní účinností
- zvýšiti zastoupení plodin s vysokým protierozním účinkem
- zařaditi alternativní zlepšující plodiny se středním protierozním účinkem.

Agrotechnická opatření

Protierozní agrotechnologie na orné půdě

Výsev do ochranné plodiny, strniště, mulče nebo posklizňových zbytků.

Technologie výsevu plodin do ochranné plodiny, strniště, mulče či posklizňových zbytků je často spojena s omezeným zpracováním půdy. K protierozní ochraně se využívá rostlinného materiálu v různých formách, který je ponechán na povrchu půdy nebo je

částečně zapraven a zabraňuje tak volnému povrchovému odtoku. Podrobnější popis protierozních technologií přináší literatura (Uživatelská příručka VÚMOP, Nové technologie v ochraně půdy). Při aplikaci protierozních agrotechnologií se využívá zásada, že s množstvím vegetačního krytu na povrchu půdy roste protierozní účinek. Rostlinnými zbytky zdrsňený povrch pozemku zpomaluje povrchový odtok a zlepšuje podmínky pro zasakování spadlých srážek.

K aplikaci protierozních agrotechnologií se doporučuje využívat posklizňové zbytky předplodiny nebo meziplodiny, které vhodným nářadím částečně zapravíme. K tomu účelu jsou k dispozici kypřiče půdy s pasivními pracovními orgány (dlátové a radličkové kypřiče, šípové prořezávače) a kypřiče s rotačními pracovními orgány. U plodin s vyššími předpoklady k eroznímu poškození se využívá jako mulčovací materiál sláma z předplodiny: obilovina příp. kukuřice, chemicky umrtvená ozimá plodina nebo vymrzlá jarní meziplodina setá na podzim. V řešeném území se navrhuje alternativně na plochách označených jako VENP v případě nedostatku jiných ploch pro pěstování širokořádkových plodin.

Biotechnická protierozní opatření

Při řešení protierozní ochrany v určitém povodí nejsou samostatně použita agrotechnická a organizační opatření schopna ve většině případů podstatně omezit povrchový odtok a zajistit tak protipovodňovou ochranu zastavěného území obce Sazovice.

Příloha3

Návrh ochranné nádrže

Ochranné nádrže N1 a N2 (lokalizace viz. grafická část) byly navrženy jako účinné protierozní a protipovodňové opatření k akumulaci, retenci, retardaci a infiltraci povrchového odtoku a k usazování splavenin. Byly navrženy jako závěrečný prvek protierozní a protipovodňové ochrany v kombinaci s ostatními prvky komplexní ochrany povodí.

Jednou ze základních podmínek pro návrh a realizaci ochranné nádrže jsou vhodné geomorfologické a geologické podmínky v území pro zřízení hráze a vytvoření akumulčního prostoru nádrže. Návrh dokumentace ochranné nádrže, musí vycházet z komplexního posouzení hydrologických morfologických a geologických poměrů. Naplněním ochranného prostoru nádrže lze dosáhnout zmenšení aktuálního průtočného množství a tím i odtoku povodňového průtoku při nižších výškách hladiny vody. Odtok se tak rozloží do delšího časového intervalu oproti přirozenému stavu.

Hlavními objekty jsou:

- hrázový systém
- výpustná zařízení (výpusti a bezpečnostní přeliv)
- náпустný objekt u bočních nádrží

Zásady pro navrhování

Při projektování je nutné, aby jejich zachytný prostor byl tak velký, aby byl schopen zadržet objem vody odtékající z přívalového deště nebo jarního tání. Při navrhování, výstavbě, rekonstrukci a provozu je třeba postupovat v souladu s ČSN "Malé vodní nádrže".

Suché ochranné nádrže se obvykle budují sypanými zemními hrázemi jako zemní konstrukce, které je třeba v projektu patřičně dimenzovat. Každá stavba musí být navržena postavena takovým způsobem, aby zatížení, která budou na ni působit, neměla za následek zřícení celé stavby nebo její části a větší stupeň nepřijatelného přetvoření, či poškození části stavby následkem deformace nosné konstrukce. Příslušná opatření pro tento účel, týkající se sypaných zemních hrází malých vodních nádrží, tedy i hrází ochranných nádrží, obsahuje ČSN a příslušná technická doporučení.

Konstrukce sypané zemní hráze musí být včetně jejího podloží filtračně stabilní a průsakovou vodu je třeba bezpečně a kontrolovatelně odvést. Jednotlivé části hráze i celé její těleso s podložím musí mít patřičnou statickou a deformační stabilitu, hráz musí být zajištěna proti přelití a porušení, jednotlivé části i celá hráz musí mít pak patřičnou životnost. Zátopa nádrže by měla být dostatečně vodotěsná a svahy zátopy stabilní při zatížení vodou. Výchozím podkladem pro návrh zemní hráze je patřičný geotechnický průzkum v místě hráze a v zátopě nádrže. Zpracování návrhu sypané zemní hráze pak vyžaduje patřičné znalosti a zkušenosti v oboru hydrauliky, geotechniky a statiky.

Občasné zatápnění zemní hráze vodou se všeobecně uznává za nepříznivé, vyžadující zvláštní pozornost. Jílovité zeminy v tělese hráze totiž při suché nádrži vysychají, smršťují se a vytvářejí průběžné příčné trhliny o šířce často větší než 10 mm. Z technických opatření, která přispívají k omezení tohoto jevu, je možné uvést zřizování lícových zón z nekohezní, hrubozrnnější zeminy s patřičným ohumusováním a zatravněním a drenážní koberce ve vzdušné části hráze pro zachycení a odvedení průsakové vody zmíněnými smršťovacími trhlínami. Další porušování sypaných hrází z jílovitých zemín způsobují hlodavci. Tomu zabráňují lícové vrstvy z hrubozrnného, nejlépe kamenitého materiálu. Zmíněné porušování tělesa zemní hráze vyžaduje pravidelnou kontrolu líců, zejména v suchém období a utěšňování trhlín a otvorů.

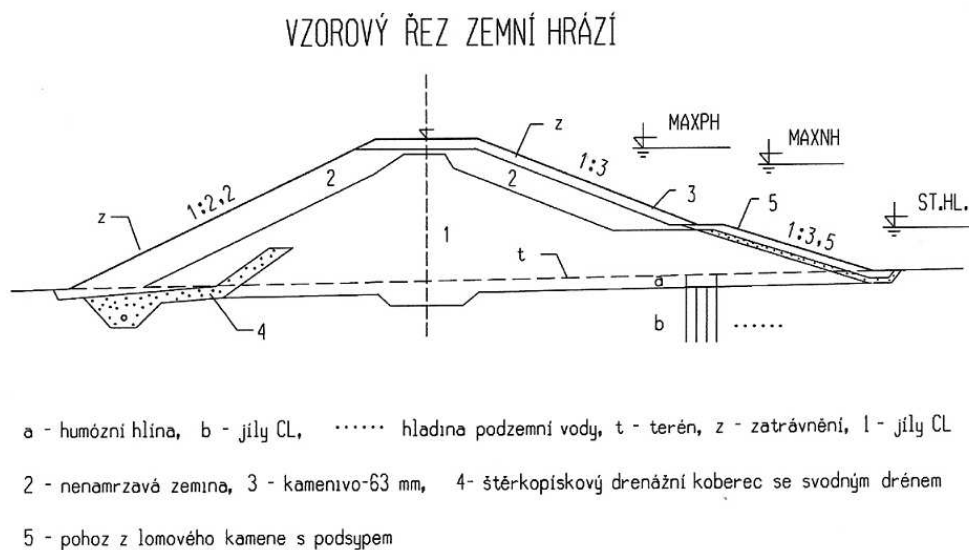
V našich geologických podmínkách nečiní obvykle větší potíže získat pro výstavbu zemní hráze dostatek nepropustné zeminy. Z toho důvodu a také proto, že zemní hráze suchých ochranných nádrží jsou poměrně nízké, převážně o výšce do 6 m, navrhuje se nejčastěji homogenní. Požadavky na zeminu pro tento typ hráze předepisuje příslušná ČSN. Drenážní systém ve vzdušné části hráze je nejlépe volit ze tříděného říčního štěrkopísku s patřičnou zrnitostí dle požadavků příslušné ČSN, aby byla zaručena potřebná filtrační stabilita.

Zásady pro založení konstrukcí funkčních objektů (výpustné a přelivné objekty) jsou rovněž uvedeny v ČSN.

Při projektování je nutné, aby jejich záchytný prostor byl tak velký, aby byl schopen zadržet objem vody odtékající z přivalového deště nebo jarního tání s průměrnou dobou opakování alespoň 50 let. Pro výstavbu těchto nádrží, aby bylo možno zajistit maximální účinnost, jsou vhodná pouze malá povodí. Z hlediska vlivu na kvalitu vody jsou výhodnější tzv. suché nádrže, jejichž dno je možno obhospodařovat jako louku. Plní se jen při zvýšených průtocích, po odtoku vody z nádrže sediment po vyschnutí prorůstá trvalými travními porosty a není nutné časté odstraňování nánosů.

Součástí řešení musí být úpravy dotčených liniových staveb, zejména polních cest, podzemních a nadzemních sítí, úpravy v zátopovém území včetně přístupových komunikací k funkčním objektům i do záplavového prostoru, m.j. i k přístupu mechanismů pro odstraňování splavenin.

Při navrhování, výstavbě, rekonstrukci a provozu je třeba postupovat v souladu s ČSN "Malé vodní nádrže".

Obr. 9 Vzorový řez zemní hráze ochranné nádrže

Obr. 10 Příklad ochranné nádrže

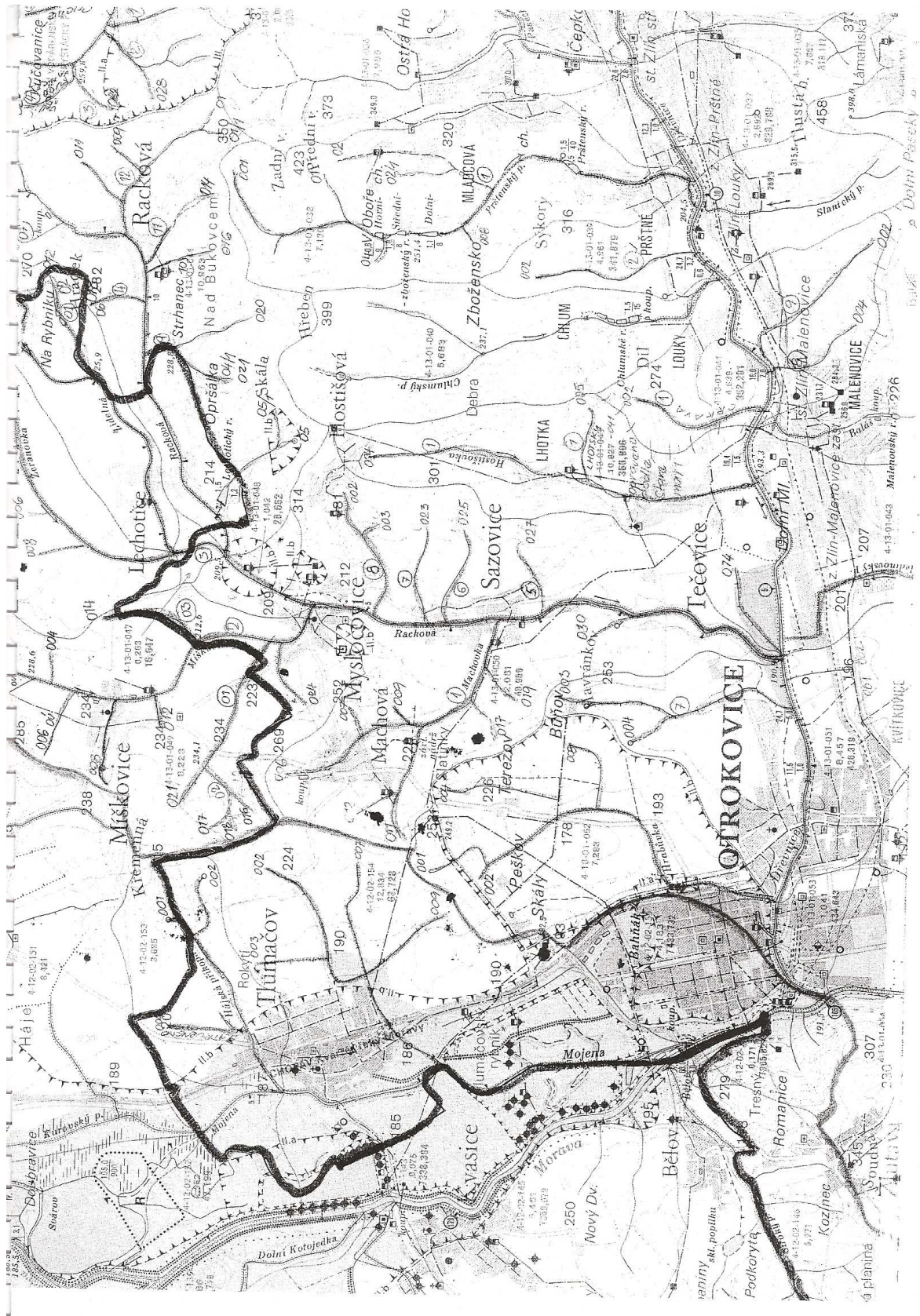
Ochranné nádrže N1 a N2 byly navrhovány pouze formou lokalizace v daném morfologickém profilu. Zadáním bylo navrhnout systém protierozní ochrany realizovatelný mimo proces pozemkových úprav. K finálnímu návrhu ochranné nádrže včetně všech potřebných výpočtů je nezbytné podrobné výškopisné zaměření dané lokality a provedení hydrogeologického průzkumu.

Příloha 4 :

OHROŽENÉ NEMOVITOSTI (VIZ SEZNAM MAJITELŮ A ČÍSEL POPISNÝCH)

Příloha 5

Příloha 6

Důležitá telefonní čísla pro obce ORP Zlín

P.č.	Jméno, příjmení funkce	Pracoviště	Telefon pracoviště	Mobilní telefon	e-mail
1	Václav Kostelník vedoucí oddělení, tajemník BR a KŠ	SM Zlín oddělení KŘaO	577 630 670	604 220 448	vaclavkostelnik@muzlin.cz
2	Vladimír Hanák krizové řízení	SM Zlín oddělení KŘaO	577 630 496	604 221 334	vladimirhanak@muzlin.cz
3	Hana Čuřillová krizové řízení	SM Zlín oddělení KŘaO	577 630 671	604 220 456	hanacurillova@muzlin.cz
4	Milan Kladníček ředitel Městské policie Zlín	MP Zlín	577 630 505	604 220 254	milankladnicek@muzlin.cz
5	Pavel Janík I. zást. řed. MP Zlín	MP Zlín	577 630 506	604 226 786	paveljanik@muzlin.cz
6	Vít Novák II. zást. řed. MP Zlín	MP Zlín	577 630 512	604 220 256	vitnovak@muzlin.cz
7	Jarmila Čičmancová ředitelka HZS ZLK	HZS Zlínského kraje	950 670 100	724 029 756	jarmila.cicmancova@zlk.izscr.cz
8	Pavel Hráček náměstek KŘ HZS ZLK	HZS Zlínského kraje	950 670 200	602 788 917	pavel.hracek@zlk.izscr.cz
9	Štefan Hrtús ředitel odboru OPŘ a KIS	HZS Zlínského kraje	950 670 202	724 190 313	stefan.hrtus@zlk.izscr.cz
10	Pavel Dekret ředitel odboru IZS a služeb	HZS Zlínského kraje	950 670 201	724 179 863	pavel.dekret@zlk.izscr.cz
11	Josef Bambuch vedoucí oddělení OO a KŘ – pověřen zastupováním	HZS Zlínského kraje	950 670 340	724 178 385	josef.bambuch@zlk.izscr.cz
12	Bedřich Koutný KŘ PČR ZLK, krajský ředitel	Zlín	974 661 230	602 541 751	krpz.reditel@mver.cz
13	Václav Karkoška PČR Zlín, vedoucí ÚO Zlín	Zlín	974 662 220	607 555 633	krpzlk.v.ouzl.ved@per.cz
14	Radek Henner ředitel KVV Zlín	KVV Zlín	973 458 801	724 463 806	henner@army.cz
15	Anton Vaňo ředitel ZZS ZK	ZZS Zlínského kraje	577 056 923	724 179 020	anton.vano@zzszlin.cz
16	Ivo Blažek krizové řízení	ZZS Zlínského kraje	577 056 924	602 575 831	blazek@zzszlin.cz
17	Anna Vařáková K.r. ČČK	Krajská rada ČČK	577 210 607	603 492 431	info.cckzlin@volny.cz

Městská policie Zlín, Santražiny 3312, Zlín

- spojovatelka, informace tel. 577 630 500
- stálá služba 577 630 501
- zasedací místnost krizového štábu **577 630 515**
577 630 517
577 630 520

Příloha 7

Termíny a definice

nebezpečí povodně:

situace určené povodňovými plány, povodňovými orgány, popřípadě situace tak označené předpovědní povodňovou službou (upozornění nebo výstraha Českého hydrometeorologického ústavu) nebo vyvolané reálnou situací na toku

přírozená povodeň:

povodeň způsobená přírodními jevy, tj. situace, při kterých hrozí zaplavení území nebo situace označené předpovědní povodňovou službou¹⁾ nebo povodňovými orgány zejména při dosažení směrodatného limitu vodního stavu nebo průtoku ve vodním toku a jeho stoupající tendenci, déletrvajících vydatných dešťových srážkách, příp. prognóze nebezpečí intenzivních dešťových srážek, očekávaném náhlém tání sněhové nebo ledové pokrývky, nebezpečném chodu ledů nebo při vzniku nebezpečných ledových zácp a nápěchů

zvláštní povodeň:

povodeň způsobená umělými vlivy, tj. situace, jež mohou nastat při stavbě nebo provozu vodohospodářských děl, která vzdouvají nebo mohou vzdouvat vodu, zejména při narušení tělesa vzdouvacího vodohospodářského díla, poruše hradicích konstrukcí výpustných zařízení vodohospodářských děl nebo nouzovém řešení kritických situací z hlediska bezpečnosti vodohospodářského díla

Příloha8

TNV 75 2931

Materiál pro záchranné práce	druh	množství	místo uskladnění
Dopravní prostředky a mechanismy	druh	počet	stanoviště
Síly a prostředky, které se požadují od vyšších povodňových orgánů a jiných organizací	prostředek		orgán, organizace
Náhradní zdroj vody	místo		kapacita
Náhradní doprava	zatopený úsek silnice č.		
	náhradní spojení		
	správce		

TNV 75 2931

TNV 75 2931

TNV 75 2931

B.2 Věcná část

Základní hydrologické údaje:

Tok	Q_{100} (m ³ /s)	Průtok při největší známé povodni Q_{max} (m ³ /s)	Značka hladiny při největší známé povodni (m n.n.m.)
			místo m n.m.
Odtokové poměry			
Měrná křivka koryta	profil(ř.km)	$Q_1 = \dots \text{ m}^3/\text{s}$ $Q_2 = \dots \text{ m}^3/\text{s}$ $Q_5 = \dots \text{ m}^3/\text{s}$ $Q_{10} = \dots \text{ m}^3/\text{s}$ $Q_{20} = \dots \text{ m}^3/\text{s}$ $Q_{50} = \dots \text{ m}^3/\text{s}$ $Q_{100} = \dots \text{ m}^3/\text{s}$	$H_1 = \dots \text{ m n.m.}$ $H_2 = \dots \text{ m n.m.}$ $H_5 = \dots \text{ m n.m.}$ $H_{10} = \dots \text{ m n.m.}$ $H_{20} = \dots \text{ m n.m.}$ $H_{50} = \dots \text{ m n.m.}$ $H_{100} = \dots \text{ m n.m.}$
Nebezpečná místa pro vznik ledových bariér a záatarasů	popis profilu, (ř. km)		
Stupně povodňové aktivity			
	Rozhodný vodočet hlásné služby (místo)		
	I.stupeň PA – stav na vodočtu		
	II.stupeň PA – stav na vodočtu		
	III.stupeň PA – stav na vodočtu		
	Pomocný vodočet v obci (místo)		
	I.stupeň PA – stav na vodočtu		
	II.stupeň PA – stav na vodočtu		
	III.stupeň PA – stav na vodočtu		

TNV 75 2931

zdravotnická pomoc									
Záchranné a zabezpečovací prostředky	prostředek	místo	vlastník, tel.						
Zajištění pomoci od obcí bez ohrožení	obec	jednotka požární ochrany	tel.						
Zajištění sil a prostředků od vyšších povodňových orgánů a dalších organizací	prostředek	orgán - organizace	jméno	tel.					
Odstavení hlavních uzávěrů	druh sítě	typ umístění uzávěru	správce sítě	zajistí kdo	tel.				
Uložení evakuačního plánu	místo uložení	zodpovídá						tel.	

TNV 75 2931

TNV 75 2931

Hlídková služba OÚ	Jméno	adresa	tel.
Hlásná služba OÚ	Jméno	adresa	tel.
Spojení okresní povodňová komise spolupracující PK na toku – nad obcí - pod obcí správce (vlastník) VD nad obcí centrální hasičská stanice OŘ HZS HZS SDH OÚ police	funkce (jméno)		tel. tel. mimo prac. dobu

TNV 75 2931

TNV 75 2931

B.3 Organizační část

Vyhlášení stupňů PA	rozhodný stav na vodočtu hlášené služby		hlášení sdělí kdo		hlášení předá komu	
	I.		jméno		jméno	
	II.		adresa		adresa	
	III.		tel.		tel.	
varování občanů provede						
Povodňová komise obce	stanoviště					
	funkce:	jméno	pracoviště	tel.	bydliště	tel.
	předseda					
	1. místopředseda					
	2. místopředseda					
	člen					
	člen					
Pracovní štáb povodňové komise obce	stanoviště					
	funkce:	jméno	pracoviště	tel.	bydliště	tel.
	vedoucí					
	zástupce					
	člen					
	člen					
	člen					
Správce toku	adresa a dosažitelnost					
	organizace					
	úsekový technik					
	pořičný					